

DRAUGAS

PERIODICALS
April 12,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDŽIO - APRIL 12, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04/11/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.72
Kaina 50 c.

* Su darbo vizitu Lisabonoje viešinti užsienio reikalų viceministrė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Portugalijos Asamblėjos Europos reikalų komiteto išplėstiname posėdyje, kuriame pristatė Lietuvos integracijos į ES eigą, planus bei galimas problemas. Asamblėjos nariai ypatingai domėjosi situacija Lietuvoje. Du kartus ilgiau nei planuota trukusiame susitikime buvo aptarti ekonomikos, švietimo, tautinių mažumų ir kiti klausimai. Portugalijos Asamblėja, šiuo metu vykdanči ES plėtros proceso priežiūros programą, rengia susitikimus su visų šalių kandidatų atstovais.

(BNS)
* Kaune, Pašto, telekomunikacijų ir informatikos muziejuje, minima pirmojo žmogaus skrydžio į kosmosą 40 metų sukaktis. Akcinė bendrovė „Lietuvos telekomas“, Kauno miesto savivaldybės Kultūros skyrius ir Lietuvos etnokosmologijos muziejus Tarptautinės kosmonautikos dienos šventę drauge rengia antrus metus iš eilės. Muziejuje lankytojai galės susipažinti su eksponatais iš Lietuvos etnokosmologijos muziejaus, su pašto ženklų kolekcijomis. Renginyje bus pristatyta Stasio Giedraičio skulptūra „Trečiąjį tūkstantmetį pasitinkant“. (Elta)

* Teismas leido dviem mėnesiams sumiti 34 metų pabėgėlių Vygną Šimkų. Jis įtariamas praėjusių penktadienį Panevėžyje nušovęs dvejetainį jaunesnį Klaudijų Lazutką. Rastas ir ginklas, kuriuo galėjo būti įvykdytas šis nusikaltimas. (Elta-LR-R-LZ)

* Mažeikių verslininkė Alvyra Kesienė galės tvarkyti santuokos su Gediminu Kiešumi metu įsigytą turtą. Kaip pranešė „Lietuvos rytas“, tai nusprendė Mažeikių rajono apylinkės teismas, išnagrinėjęs 44-erių metų A. Kesienės civilinį ieškinį. Dienraščio žiniomis, pagrindinis turto dalybų objektas buvo praėjusių metų liepos 6 dieną dingusio „Mažeikių naftos“ generalinio direktoriaus G. Kiesaus akcijos. Pagal įstatymus, santuokose įgytą turtą sutuoktiniai gali dalytis bet kada, net abiem esant gyviems ir gyvenant santuokoje. A. Kesienė savo ieškinį dėl turto padalijimo motyvavo tuo, jog G. Kiesus nebegyvena namuose, jis išvyko daugiau kaip prieš pusę metų ir negrįžo. (BNS)

* Finansų ministerijos ir vyriausybės sudaryta darbo grupė parengė dvi mokesčių sistemos koncepcijas, pagal jas galėtų būti pertvarkyti šalies mokesčiai. Tačiau specialistai tvirtina, kad prie šių koncepcijų dar reikėtų padirbėti, mat vyriausybės sudaryta darbo grupė nesidrovėjo perrašyti Finansų ministerijos nuostatų ir pateikti jų kaip savo, o Finansų ministerijos valdininkai nesugebėjo pateikti net konkretų tarifą. (Elta-LZ)

* Pirmą kartą lietuviškas restoranas pripažintas geriausiu užsienyje. Restoraną „Piza Jazz“ Rygoje laimėjo geriausios maitinimo įstaigos Latvijoje vardą. Latvijos prekybos asociacija lietuviams taip pat suteikė geriausio restorano šeimininko titulą. (Elta-KD)

Japonijoje aptarti dvišalių ryšių plėtojimo klausimai

Tokijas, balandžio 11 d. (BNS) — Tokijuje vykusiame susitikime Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Japonijos premjeras Yoshiro Mori (Joširo Mori) sutarė plėsti politinį dialogą keičiantis valstybės atstovų vizitais.

Y. Mori pabrėžė, kad šiemet minimas Lietuvos ir Japonijos diplomatinio santykių atkūrimo dešimtmetis atveria naujas galimybes plėtoti dvišalius ryšius. Tokius lūkesčius, pasak jo, skatina ir Lietuvos narystė Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO). Y. Mori pastebėjo, kad Lietuvos vadovo vizito Japonijoje metu daug dėmesio skirta verslo kontaktams užmegzti ir gilinti. Premjero nuomone, rugsėjo mėnesį Japonijoje įvyksianti trijų Baltijos valstybių ūkio paroda skėmingai praręš šio vizito metu užsimezgusį verslininkų bendradarbiavimą.

Susitikimo metu tartasi ir dėl galimybių plėsti Japonijos techninę pagalbą Lietuvai rengiant žinovus ir formuojant ūkio ir prekybos politiką.

V. Adamkus sakė, kad Lietuva šiuo metu aktyviai ieško naujų rinkų ir jai svarbi Japonijos patirtis šiuolaikinių technologijų srityje. Jis pristatė Lietuvos euroatlantines integracijos eigą, pabrėždamas, kad geri kaimyniniai santykiai yra Lietuvos užsienio politikos svarbiausias uždavinys.

Japonijos premjeras pasiūlyė, kad balandį Vilniuje vyksiančios tarptautinės konferencijos „Civilizacijų dialogas“ metu Lietuvos žmonėms

bus pristatyti tradicinių būgnų (taiko), o rudenį — kabuki teatro spektakliai.

V. Adamkus susitikio ir su Japonijos tarptautinio bendradarbiavimo banko (Japan Bank for International Cooperation) valdytoju (Hiroši Yasuda). Pokalbyje aptartos galimybės teikti finansinę paramą bendriems Lietuvos ir Japonijos projektams ir skatinti tiesiogines investicijas Lietuvoje.

Dvišalio bendradarbiavimo galimybes taip pat svarstytos susitikime su Japonijos parlamento nariu Muneko Suzuki ir kitais parlamentarais. Prezidentas padėkojo M. Suzuki už paramą Lietuvai sudėtingais nepriklausomybės įtvirtinimo metais. 1991 metais M. Suzuki, tuo metu ėjęs Japonijos užsienio reikalų viceministro pareigas, pasirašė Lietuvos ir Japonijos diplomatinio santykių atnaujinimo protokolą.

Savo ruožtu, Japonijos parlamentaras padėkojo už Lietuvos įamžintą japonų pirmosios nepriklausomybės laikų Chiune Sugihara (Čijune Sugihara) atminimą.

Taip pat Lietuvos vadovas lankėsi „Sumitomo“ bendrovėje ir susitiko su jos vykdomojo direktoriumi Kosaburo Morinaka. Pokalbyje V. Adamkus pristatė verslo sąlygas Lietuvoje, dabar vykdomą energetikos sektoriaus pertvarkymą ir rengimąsi jį privatizuoti. Prezidentas pabrėžė, kad 88 šalyse veikianči „Sumitomo“ korporacija galėtų rasti investicinių galimybių Lietuvoje.

Paryžiuje įvykusiame Vilniaus mero Artūro Zuoko susitikime su UNESCO organizacijos pareigūnais Lietuvos Respublikos ambasadore prie UNESCO Ugnė Karvelis A. Zuokui įteikė originalius dokumentus, liudijantį Vilniaus senamiesčio įtraukimą į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą.

A. Zuokas Paryžiuje susitiko su UNESCO pareigūnais

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) — Vilniaus miesto merui Artūriui Zuokui įteikti originalūs dokumentai, liudijantys Vilniaus senamiesčio įtraukimą į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašus. Vilniaus senamiestis į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašus įtrauktas 1994 metų gruodžio mėnesį.

Paryžiuje viešintis A. Zuokas susitiko su UNESCO generaliniu direktoriumi Koichiro Matsuura ir Lietuvos ambasadore prie UNESCO Ugnė Karvelis. Kaip informavo Vilniaus miesto savivaldybė, susitikimo metu tiek K. Matsuura, tiek U. Karvelis ypaci teigiamai įvertino Vilniaus senamiesčio tvarkymą, kuris, jų teigimu, garsus pasaulio mastu kaip „gyvas projektas“.

U. Karvelis Vilniaus merui įteikė originalius dokumentus, liudijantį Vilniaus senamiesčio įtraukimą į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašus.

A. Zuokas išpareigojo šiuos

* 1972 metų gegužės 14-ąją Romas Kalanta Muzikinio teatro sodelyje apsipylė benzinu ir sušukęs „Laisvę Lietuvai!“ virto gyvu deglu. Nuo šių įvykių kitamet bus praėję 30 metų, tačiau nežinia, ar tą dieną sodelyje jau stovės skulptoriaus Roberto Antinio sukurto paminklas „Aukos laukas“. R. Antinio kūriniai baigti ir pastatyti trūksta maždaug 80,000 litų. (Elta-KD)

* Vilniaus Filharmonijos salėje bus pristatytas fortepijonas „Bosendorfer“, kurį Austrijos ambasada dviems mėnesiams paskolino Filharmonijos koncertams. „Bosendorfer 275“ — tai klasikinės koncertinės instrumentas, laikomas fortepijono skambėjimo ir atrodymo idealu. Pristatyme dalygaus Austrijos ambasadorius daktaras Florian Haug, Lietuvos nacionalinės filharmonijos generalinis direktorius Egijus Mikšys, pianistai Rūta ir Zbignevas Ibelhauptai bei „Bosendorfer“ firmos atstovas. (BNS)

* „Lietuvos avialinijos“ (LAL) turi naują vadovą. Kestutį Aurylą privatizavimui ruošiamos bendrovės generalinio direktoriaus poste, valdybos sprendimu, pakeitė anksčiau LAL vadovavęs Stasys Jarmalavičius. K. Auryla bendrovės vadovo posto neteko, nes neįvykdė valdybos uždavinių — pernykščiai LAL nuostoliai neturėjo viršyti 10 mln. litų ribos. Iš esmės ir S. Jarmalavičius praėjusių kartų turėjo pasitraukti iš avialinijų generalinio direktoriaus pareigų, nes jo vadovaujama įmonė dirbo nuostolingai. Dabar tikimasi, kad S. Jarmalavičius sumažins bendrovės darbuotojų skaičių, imsis lėktuvų parko modernizavimo bei ieškos avialinijoms strateginio partnerio tarp stiprių oro bendrovių susivienijimų. (Elta)

* Generalinis prokuroras Antanas Klimavičius teigia, jog vyriausybės derybos su „DFDS Tor Line“ dėl „Lisco“ privatizavimo yra neteisėtos. (Elta-LR)

* „Lietuvos avialinijos“ (LAL) turi naują vadovą. Kestutį Aurylą privatizavimui ruošiamos bendrovės generalinio direktoriaus poste, valdybos sprendimu, pakeitė anksčiau LAL vadovavęs Stasys Jarmalavičius. K. Auryla bendrovės vadovo posto neteko, nes neįvykdė valdybos uždavinių — pernykščiai LAL nuostoliai neturėjo viršyti 10 mln. litų ribos. Iš esmės ir S. Jarmalavičius praėjusių kartų turėjo pasitraukti iš avialinijų generalinio direktoriaus pareigų, nes jo vadovaujama įmonė dirbo nuostolingai. Dabar tikimasi, kad S. Jarmalavičius sumažins bendrovės darbuotojų skaičių, imsis lėktuvų parko modernizavimo bei ieškos avialinijoms strateginio partnerio tarp stiprių oro bendrovių susivienijimų. (Elta)

A. Palubinskas — YEPP viceprezidentas

Vilnius, balandžio 11 d. (Elta) — Europos liaudies partijos (YEPP) jaunimo kongrese Vienoje Lietuvos jaunųjų krikščionių demokratų (JKD) organizacijos atstovas Aidas Palubinskas antrą kartą išrinktas YEPP viceprezidentu.

Europos liaudies partija yra Europos Sąjungos centro-dešinės partijų susivienijimas, bendradarbiaujantis ir su kitų Europos šalių panašios krypties partijomis. Šios partijos frakcija ES parlamente sudaro daugumą. Europos liaudies partijos jaunimo organizacija vienija tiek ES, tiek ir besirengiančių narystei Vidurio ir Rytų Europos valstybių, taip pat šalių, kurios dar toli nuo nepareišė — Moldova, Ukraina, Albanija ir kt. — centro-dešinės politinės bei pietines jaunimo organizacijas.

A. Palubinskas YEPP veikloje dalyvauja nuo šios organizacijos įkūrimo 1997 m. Tarptautinės organizacijos valdyboje jis atstovauja Jaunųjų krikščionių demokratų organizacijai (JKD), kuri yra viena iš YEPP įtėrėjų. Naujai perrinktas viceprezidentas ateinančius dvejus metus toliau kuruos Europos integracijos ir pasaulio prekybos sritis. JKD yra vienintelė Lietuvos politinė organizacija YEPP.

Antrą viceprezidento kadenciją pradėjęs A. Palubinskas tvirtina, kad JKD įtaka yra neproporcingai didelė. Pasak A. Palubinsko, tai rodo, kad Lietuva yra pripažįstama kaip verta ypatingo dėmesio Europos integracijos procese. „Ypač malonu, kad Europos liaudies partijos vadovai, valdantieji premjerai Ispanijoje, Austrijoje, žiūri į JKD kaip į krikščioniškosios demokratijos viltį Lietuvoje. Manau, kad JKD yra ta organizacija, iš kurios galima tikėtis centro-dešinės atgimimo Lietuvoje“, — sakė A. Palubinskas.

* Seimo Užsienio reikalų komitetas pritarė Lietuvos narystę Pasaulinėje prekybos organizacijoje (PPO) nustatantių sutarčių patvirtinimui, tuo tarpu Kaimo reikalų komiteto nuomone buvo priešiną — nepritari. Kaimo reikalų komiteto posėdyje už balsavo valdantįjai koalicijai priklausantys socialliberalai bei liberalai, o Socialdemokratų, Valsčių bei Krikščionių demokratų partijų atstovai balsuodami susilaikė. Socialdemokratinės koalicijos frakcijos atstovas Mykolas Pronckus kritikavo tai, kad stojant į PPO, atsisakoma eksporto subsidijų. Taip pat M. Pronckus sakė netikęs, jog vyriausybė tinkamai vykdyd netarifines rinkos apsaugos priemones bei PPO nedraudžiamas paramos žemės ūkiui metodus. (BNS)

* Po trijų mėnesių mokslinės išvykos su gausia medžiaga monografijai „Holokaustas Lietuvos istorijoje“ iš JAV sugrįžo Užsienio reikalų ministerijos patarėjas santykiams su pasaulio žydų bendruomenėmis Alfonsas Eidintas. Jis sakė, kad į Ameriką išvyko laimėjęs Vašingtono holokausto muziejaus programą „Flight and Rescue“ („Skrydis ir gelbėjimas“) stipendiją. (BNS)

* Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje atidaryta knygų paroda „Europos puslapių“ kurioje demonstruojamos patios naujausios įvairių pasaulio leidyklų išleistos knygos apie Europą ir Europos Sąjungą bei ten vykstančius procesus. Europos Sąjungos teisė, socialiniai reikalai, užsienio ir saugumo politika, verslo plėtra, žmogaus teisės, mokslo tyrimai, kultūra, Europos Sąjungos plėtra — parodoje yra daugiau kaip 200 šias ir kitas temas nagrinėjančių leidinių. Daugiausia knygų — anglų, prancūzų, vokiečių ir lietuvių kalbomis. Paroda skirta verslininkams, akademinėms sluoksnių ir valdžios atstovams, žiniasklaidai ir visiems besidomintiems Europos ir Europos Sąjungos raida. (BNS)

* Kauno Rotušėje Izraelio ambasadorius Baltijos šalyse Avraham Benjamin penkioms lietuvių šeimoms už pastangas gelbstint žydus Antrojo pasaulinio karo metais įteikė „Pasaulio tautų teisuolių“ pažymėjimus. Tai aukščiausias Izraelio valstybės įvertinimas, kuris suteikiamas net žydų tautybės asmenims. „Pasaulio tautų teisuolių“ pripažinti Antanas ir Ona Vokietaitiai bei jų dukra Stanislava, Ana Matora, Kazys ir Jadvyga Tamašauskai ir jų sūnus Vytautas, Jonas ir Felicija Radlinskai bei jų dukra Elena ir Bronė Pajėdaitė. Keturiuos pagerbtos šeimos savo namuose slėpė žydų vaikus. „Pasaulio tautų teisuolių“ pažymėjimai tiesiogiai įteikti tik Stanislovai Vokietaiti-Paškevičienėi, Elenai Radlinskaiti-Asanavičienėi ir Vytautui Tamašauskui. Kiti paminėti žmonės jau mirę, o jiems skirti apdovanojimai įteikti jų artimiesiems. „Pasaulio tautų teisuolių“ vardai yra suteikti apie 500 lietuvių. (BNS)

* Vytauto Didžiojo universitete (VDU) Kaune vyko seminaras „Lietuvos užsienio politika: žvilgsnis iš Kauno“. Seminaro dalyviai aptarė aktualius Lietuvos užsienio politikos klausimus — užsienio politikos veiksmus pirmosios nepriklausomybės ir dabartinėje Lietuvoje, Lietuvos saugumo užtikrinimą, užsienio politikos nuostatas partijų programose bei Lietuvos politinę kultūrą ir užsienio politikos suvokimą. Seminaro dalyvis pasveikino UR viceministras Evaldas Ignatavičius bei VDU rektorius Vytautas Kaminskas. (BNS)

* Nuo kovo 24 dienos Lietuvos piliečiams nebereikia įprastinių vizų vykstant į Dominikos Respubliką — galima keliauti su turistinėmis kortelėmis. Tokias korteles, galiojančias 90 dienų, yra išgaliotas išduoti Dominikos garbės generalinis konsulas Lietuvoje Stasys Kašauskas. Dominikos Respublika yra šikurusi Karibų jūros regione, Ispanijos saloje. (BNS)

* Seimo kanceliarija už keliasdešimt tūkstančių litų įrengė rukomąjį, tačiau kai kurie parlamentarai teigia ir toliau rūkysią prie Seimo posėdžių salės durų, nes taip jie turi galimybę greitai sugrįžti į savo vietas registruotis arba balsuoti. Naujasis rūkomasis įrengtas pirmajame aukšte, o Seimo posėdžių salė yra antrajame. (BNS)

Kritikuojamas azartinių lošimų įstatymo projektas

Vilnius, balandžio 11 d. (Elta) — Seimo konservatorių frakcijos seniūnas Andrius Kubilius mano, kad Azartinių lošimų įstatymo projektas yra akivaizdžiai korupcinis ir pasikatinantis dar didesnę korupcijos augimą. Spaudos konferencijoje jis apgailestavo, kad nebuvo pateikta nei kriminogeninė, nei antikorporcinė šio įstatymo projekto ekspertizė.

Tuo būdu, Seimo nario nuomone, įstatymo priėmimas pažeidžia nustatytą įstatymų projektų rengimo ir jų svarstymo tvarką. Konservatoriai, pasak A. Kubiliaus, Seime priimant Azartinių lošimų įstatymo projektą siūlys savo pataisas, kuriomis sieks sugriežtinti lošimų namų steigimo tvarką. „Taciau iš esmės balsuosime prieš šį įstatymą, nes jį reikia iš esmės taisyti“, — sakė A. Kubilius. Jis taip pat pažymėjo, kad konservatoriai nėra aršūs lošimų legalizavimo priešininkai. Taciau tai, ką yra ruošiamasi daryti, pasak A. Kubiliaus, „peržengia bet kokias sveiko proto ir galimybių kontroliuoti ribas“.

Ekspremjero nuomone, įstatymo projekte numatytos valstybės galimybės kontroliuoti arba prižiūrėti lošimų verslą yra visiškai menkos arba tik formalios. Tuo šis įstatymas skiriasi, pasak jo, nuo daugelio kitų Lietuvoje veikiančių įstatymų, kuriuose valstybė siekia griežtesnės kokio nors verslo kontrolės. Konservatorių frakcijos seniūnas pažymėjo, kad pagal projektą iš kazino savininko nei licencija, nei leidimas negali būti atimti, net jeigu jie savo įstaigose ir akivaizdžiai sukčiauja — leidimą galima atimti tik už sanitarinių normų pažeidimą, bet ne už sukčiavimą.

Jis prognozavo, kad Lietuvoje labai padaugės valdininkų, kurie savo didelių turtų kilmę aiškins netikėtai dažna sėkme kazino, kur jam pasiseks laimėti po 5 tūkstančius litų, kurių dar nereikia deklaruoti. A. Kubiliaus nuomone, Lietuvoje reikėjo pradėti tik nuo kelių kazino steigimo, galbūt iš pradžių tai darant pačiai valstybei, tai yra išlaikant valstybės monopolį, kaip yra Olandijoje ar Kanadoje, įvedant griežtą priežiūrą. „Ir tik išmokus civilizuotai šį biznį tvarkyti būtų galima toliau galvoti, kaip liberalizuoti šį verslą“, — sakė A. Kubilius.

* Modernių krikščionių demokratų sąjungos (MKDS) atsakingasis sekretorius Seimo narys Artūras Vazbys spaudos konferencijoje pareiškė, jog modernieji krikščionys demokratai nerems įstatymo, jeigu išliks nuostatos neriboti kazino steigimo vietų, atsisakyti tikslinio mokesčio, gauto iš azartinių lošimų, panaudojimo, bei neklasifikuoti lošimų automatų į riboto ir neriboto išlošimo. A. Vazbys stebėjosi kai kurių BFK atstovų siūlymais svarstyti lošimų automatų klasifikavimą po pusės metų. (BNS)

KALENDORIUS

Balandžio 12 d.: Julijus, Zenonas, Damijonas, Jorātė, Jovys, Galmantas.

Balandžio 13 d.: Ida, Algaudė, Martynas, Mindaugas.

BENDRUOMENĖS SUKAKTUVINIAI METAI (IX)

BRONIUS NAINYS

Socialinė veikla (2)

Nors Socialinių reikalų tarybos tiesiogis uždavinys buvo patarnauti socialinės globos siekiantiems JAV vyresniems lietuviams, tačiau, Lietuvai pradėjus laisvėti, šis darbas savaime plėtėsi ir į tėvynę. Atrodo — be kokių nors ypatingų posėdžių ar nutarimų. Lietuva pagalbos prašė, o JAV lietuviai jos neatsakė: kaip kas galėjo, taip padėjo. Darbo pradžios Socialinių reikalų tarybos vadovai ne neatšimint. Iš Lietuvos į užsienį durims prasivėrus ir svečiams buriams pradėjus plėstis į Čikagą, „Seklycia“ tapo jų pagrindine užsaga. JAV LB Socialinių reikalų tarybos vardo jie net nežinojo ir nesirūpino žinoti. „Seklycioje“ jie susitinkdavo gimines, sudarydavo naujas patintis, megzdavo draugystes, neturintieji kur apsiūti, Vyresniųjų lietuvių centre rādavo ir kambarį. Čia trys jų patirtas pirmas laisvės džiaugsmas, iš lūpų sklido žinios apie penkiasdešimt metų išgyventą siaubą, dar daugeliui mūsų mažai žinoma, viduramžių primenantį tikrovę. Liejo jie čia savo vargus, skundėsi apie tautos bei asmenines nelaimes. Lietuvoje apsilankę, čikagiškiai, užteję „Seklycia“, apie vargus bei nelaimes tik ir tekalbėjo. Socialinių reikalų taryba įtaigodami organizuoti pagalbai.

Per savo ryšius su Čikagos miesto socialinės pagalbos įstaigomis bei privačiomis organizacijomis tarybos vadovai sužinojo, kad Čikagoje, Shriener's ligoninėje, kuri nemokamai gydo užsienyje su negalia gimusius vaikus, atvyksta vaikai iš buvusių sovietijos okupuotų kraštų, daugiausia — iš Lenkijos. Ar ligoninė nepriimtų vaikų ir iš Lietuvos, teiravosi taryba? Priimtų, kodėl gi ne, bet yra ir sąlygos: gydymas, nepaisant, koks sudėtingas ir koks brangus jis būtų — nemokamas, taip pat ir išlaidos ligoninėje, bet už kelionę, paciento globą ir išlaikymą už ligoninės durų Shriener's nemoka.

Socialinių reikalų tarybai sprendimas sudėtingas, uždavinys sunkus, bet meilė savo tautai laimėjo. Jos pasekmė — padalinys „Lietuvos Vaikų viltis“, įsteigtas 1991 m. sausio mėnesį. Taigi, šiais metais minimas veiklos dešimtmetis. Per jį atliktas darbas aprašyti reikėtų daug tomų. Nors darbą koordinuoja 10 asmenų valdyba, tačiau šalia jos per tą dešimtmetį pasikeidami nuolat darbavosi gal apie šimtą savanorių, aukojamų laiku, savomis susisiekimo priemonėmis, savomis lėšomis, ligonių globa, kartais net savuose namuose.

Vykimo eiga maždaug tokia: Lietuvoje negalia, daugiausia kaulų prigimtu iškraipymu, sergantis vaikas, ten patikrintas ir pripažintas pacientu, JAV LB Socialinių reikalų tarybos ar tėvų bei globėjų parūpintomis lėšomis, būtinais kurtu su globėju, atvyksta į Čikagą ir Socialinių reikalų taryba juos abu perima savo žinion. Shriener's ligoninėje ligonis nuodugniai ištiriamas, vieną ar net kelis kartus operuojamas, gydomas, pagydytas, illeidziamas namo. Gydyto mo laikas — nuo trijų mėnesių iki metų. Išlaikymas Čikagoje apie 1,000 dol. per mėnesį, įskaitant paciento ir globėjo kelionės išlaidas. Per tą laikotarpį taip gydyta 170

vaikų.

Šalia lietuvių gydymo Amerikoje, suorganizuotas pavėsnis jų gydymas ir Lietuvoje, Vilniaus universiteto vaikų ligoninės patalpose, kur 1993 m. spalio mėnesį buvo atidaryta „Lietuvos Vaikų vilties“ ortopedinė operacinė. Kasmet ten nuakrenda Shriener's ligoninės Čikagoje vyriausias chirurgas dr. John Lubicky, pasitelkęs kelis geriausius ligoninės specialistus gydytojus, medicinos seseris. Toji grupė, nusigabenusi savas priemones, visą savaitę operuoja iš anksto paruoštus vaikus, patikrina šimtus negalių vaikų, sudaro jų gydymo programas, su gydymo einima, technika supatindina vietinius specialistus, skaito jiems paskaitas, aiškina naujus operavimo būdus, o išskirdami padovanoja atsigabentą techniką. Ši paslauga Lietuvai nieko nekainuoja. Lietuviams Amerikoje teikiama paslauga organizuoti Socialinių reikalų tarybai padeda jos skyriai Los Angeles, Floridoje ir atstovybė Vilniuje. JAV LB Socialinių reikalų taryba dar rūpinasi ir našlaičių globa Lietuvoje. Našlaičiams padeda net dvi grupės: 1993 m. birželio mėnesį įsteigtas Lietuvos Našlaičių globos komitetas parenka labiausiai globos reikalingus vaikus ir ieško jiems globėjų Amerikoje, įsipaigojančių per metus skirti bent 150 dol. Globojami vaikai ir pasugliai iki 18 metų. Tokių globotinių dabar yra apie 1,000. Komitetas remia ir studentus — vienkartiniams 250 dol. „stipendijomis“. Šiam uždaviniui lėšoms telkti veikia komiteto įsteigti ar patys susiorganizavę pavienių asmenų bei šeimų net 7 atstovų fondai.

Komitetas „Vaikai“ ieško norinčių našlaičius globoti šeimų arba rūpinasi jų įvaikinimu. Šis uždavinys kol kas nėra per daug sėkmingas. Jau pati darbo pradžia įklimpo į įstatymų painiavą, o paprašytas taisyti, Seimas juos dar daugiau supainiojo. Tačiau atrodo, kad ir šis darbas įsisiūbuos. Į komiteto pastangas atsiliepdamas, prezidentas Valdas Adamkus suorganizavo darbo grupę, įpareigodamas ją peržiūrėti įvaikinimo ir šeimų teisių įstatymus bei pasiūlyti jų patobulinimus. Grupės pasiūlytas pataisas prezidentas įteikė Seimui, o šis jas priėmė. Bent viena kliūtis pašalinta, nors komiteto kelyje jų dar nemažai.

Socialinių reikalų tarybos apimtyje, prieš šeserius metus įsteigtas Partizanų globos fondas telkia lėšas dar gyviems ir, deja, šiandienėje Lietuvoje reikiamai neįvertintiems, laisvės kovotojams paremti. Su- telktas lėšas fondas persiunčia Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžiui, kurio vadovybė jas paakirto.

Ši apybraiža, aišku, neapima visų Socialinių reikalų tarybos darbų, ypač atliekamų jos gausių savanorių, taip pat ir geranoriškumo aukotojų, nesuakcentuoja nė gausios Lietuvių fondo paramos, tačiau vigi parodo dar vieną JAV Lietuvų bendruomenės veiklos sritį, kartais ir čia, pas mus, mažai suprantamą, nekalbant jau apie Lietuvą, kurioje dažnai apie Socialinių reikalų tarybą nieko nežino, net jos paramą gaunantieji ar paslaugomis besinaudojantieji žmonės. O viską suakcentavus, tikrai susidarytų tokstantčiai

Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė, apdovanota III laipsnio Kunigaikščio Gedimino ordinu.

darbo valandų ir milijonai dolerių. Tik vargu ar susigėstų, mus grubokai peikęs, buvęs Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis, dabar seimūnas, visa tai akivaizdžiai jam parodžius, nes jam, kaip gal ir daugeliui Lietuvos politikų žaidžiančių „žinovų“, išvija nereikšminga nieko. Mat, Lietuvoje nieko nepastatė.

Baigdamas lyg ir norėčiau klustelti, ar šis Socialinių reikalų tarybos darbas, Lietuvoje taip išsiplėtęs, vienam centrui Čikagoje darosi ne per sun-

kus, nebeaprepiamas? Juk tokių Shriener's ligoninių yra ir kituose JAV miestuose, ypač rytiniame pakraštyje, o ten yra ir lietuvių telkiniai, JAV LB padaliniai. Lietuvoje ogi yra ir daugiau ligoninių, pvz., Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje. Ar kokių nors būdu toks ratas, pagal Čikagos pavyzdį, negalėtų būti ir ten užsuktas? O tokia pagalba Lietuvai yra žymiai naudingesnė negu visokie pasiskardėnimai dažnai tuščiais politikos skambalais.

KAIP IŠ TIKRŲJŲ?

BNS žinių agentūra iš Vilniaus (balandžio 5 d.) pateikė tokio turinio pranešimą:

„Lenkijos parlamentari vizitą Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijoje (ŠMM) sukėlė Seimo Socialdemokratinės koalicijos frakcijos nario Aloyzo Sakalo pasipiktinimą. Seimo narys paskelbė pareiškimą, kuriame piktinosi, jog balandžio 7 d. įvykusiame susitikime su ŠMM Bendrojo ugdymo departamento atstovais Lenkijos parlamentari „gana įsakmiu tonu“ nurodinėjo, kokie sprendimai turėtų būti padaryti, reformuojant Lietuvos švietimo sistemą.“

A. Sakalas BNS teigė, jog lenkų parlamentari reikalavo įvesti lenkų kalbą dėstomose mokyklose privalomą gimtosios kalbos brandos egzaminą. „Ministerijos valdininkai buvo vertinami aiškintais svečiams dėl mūsų valstybės pozicijos ir, reikia tik padėkoti valdininkams, kad jie tai darė oriai ir garbingai, ko nepasakys apie dvigubai susilenkusius iš pagarbos ir abejingai stebintį spektaklį mūsų parlamentarų“, sakoma A. Sakalo pareiškimė.

ŠMM trečiądienį lankėsi Lenkijos Seimo parlamentarių ryšių su Lietuva grupės pirminko Tadeusz Wronos vadovaujama penkių parlamentarų delegacija.

Delegaciją lydėjo Seimo Socialdemokratinės koalicijos frakcijos narys Artūras Ploškis. Jis BNS teigė, jog lenkų parlamentari savo pageidavimus išreiškė ne reikalaujančiu, o prašančiu tonu. A. Ploškio nemus, mažai suprantamą, nekalbant jau apie Lietuvą, kurioje dažnai apie Socialinių reikalų tarybą nieko nežino, net jos paramą gaunantieji ar paslaugomis besinaudojantieji žmonės. O viską suakcentavus, tikrai susidarytų tokstantčiai

A. Sakalas taip pat piktinosi, jog apie lenkų parlamentarų vizitą nebuvo informuotas ministras Algirdas Monkevičius.

A. Ploškio teigimu, susitik-

mo ministerijoje laiką derino Seimo tarptautinių ryšių skyrius, tačiau jis pažymėjo, jog susitikime dalyvavo ŠMM viceministras Janas Džilbo. Jis atstovauja Lietuvos lenkų rinkimų akcijai.

„Jeigu viceministras negali informuoti ministro apie susitikimą, tai aš čia nieko dėtas“, sakė A. Ploškis.

„Galima būtų tokių svečių elgesį laikyti jų kultūros stoka, tačiau negaliu pateisinti vizito organizatorių ir juos lydintųjų mūsų parlamentarų, kurie nuolankiai klausosi nurodymų ir neranda reikalo paaiškinti savo svečiams, kad Lietuva — tai nepripažinti diktato suvereni valstybė, o ne kitos valstybės provincija“, teigia A. Sakalas savo pareiškimė.

„Aš klausiu Seimo Užsienio reikalų komiteto, ar tikrai mes esame suvereni valstybė, ar kitos valstybės provincija? Aš klausiu užsienio reikalų ministerijos (URM) vadovų, ar ir jie nežino, kas yra suvereni valstybė ir toliau su olimpine ramybe toleruos tokių svečių elgesį?“, sakoma pareiškimė.

Parlamentas, BNS teigė, manąs, jog URM turėtų įvertinti Lenkijos parlamentarų elgesį. Jis tikisi, kad atitinkamą pareiškimą padarys ir Seimo komitetas.

Beje, Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitetas balandžio 7 d. pritarė sprendimo dėl tautinių mažumų švietimo problemų projektui.

Komitetas pritarė ŠMM nuostatai, kad įvedus gimtosios kalbos abitūros privalomą egzaminą tautinių mažumų mokyklose, būtų sudarytos neįgalios sąlygos Lietuvos abitūrentams, todėl šį klausimą turi spręsti tautinių mažumų mokyklų bendruomenės, ypač atsižvelgdamos į pačių abitūrentų galimybes ir reikmes.“

Savo skaitytųjų dėmesui perspausdiname ir visą Seimo nario A. Sakalo pareiškimą.

Siūlome susidaryti savo nuomonę, kaip iš tikrųjų? (red.)

Pareiškimas

„Del savigarbos stokos priimanč užsienio parlamentarų delegacijas“.

Aš sveikinu kiekvienos užsienio delegacijos vizitą Lietuvoje ir labai gerai suprantu tokių vizitų svarbą Lietuvai.

Tačiau man visiškai nepriimtina, kada užsienio svečiai pradeda jaustis ne gerbiaimais svečiais, o šeiminkais ir diktatuoti mums savo valią. Galima būtų tokių svečių elgesį laikyti jų kultūros stoka, tačiau negaliu pateisinti vizito organizatorių ir juos lydintųjų mūsų parlamentarų, kurie nuolankiai klausosi nurodymų ir neranda reikalo paaiškinti savo svečiams, kad Lietuva — tai nepripažinti diktato suvereni valstybė, o ne kitos valstybės provincija.

Naujasias pavyzdys, tai Lenkijos parlamentarų susitikimas su švietimo ir mokslo ministerijos darbuotojais. Apie šį susitikimą vizito organizatoriai net nerado reikalo painformuoti Ministro ir suderinti su juo ministerijos atstovų ratą pokalbiui su svečiais. Negana to svečiai pradėjo gana įsakmiu tonu ir neprašomi nurodinėti ministerijos valdininkams, kokius jie turėtų priimti sprendimus reformuojant švietimo sistemą. Ministerijos valdininkai buvo verčiami aiškintis svečiams dėl mūsų Valstybės pozicijos ir, reikia tik padėkoti valdininkams, kad jie tai darė oriai ir garbingai, ko nepasakys apie dvigubai susilenkusius iš pagarbos ir abejingai stebintį spektaklį mūsų parlamentarų.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
(U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Išivaizduokime, koks kultū diplomatinis skandalas, o ir kokią notą gautų Lietuvos URM, jei mūsų delegacija kaimyninėje šalyje nuvyktų į kurią nors ministeriją ir pradėtų jos pareigūnams nurodinėti, kaip jie turėtų elgtis. Tačiau Lietuvoje kitaip. Todel aš klausiu visų jūsų, ar mes tikrai neturime savigarbos? Aš klausiu Seimo užsienio reikalų komiteto, ar tikrai mes esame suvereni valstybė, ar kitos valstybės provincija? Aš klausiu užsienio reikalų ministerijos vadovų, ar ir jie nežino, kas yra suvereni valstybė ir toliau su olimpine ramybe toleruos tokių svečių elgesį?

Aloyzas Sakalas

Iš partizanų istorijų (60)

KĖDAINIŲ APSKRITIES PARTIZANŲ LIKIMAI

Ryšininkė A. Žilūtė, lankydama Kėdainių apskrities partizanų dalinius, pastebėjo, kad jie iš Lietuvos partizanų blogiausiai ginkluoti, neturi uniformų ir gyvena blogiausiose buities sąlygose. Nepaisant sąlygų, kėdainiškiai neatsiliko savo kovingumu ir trenkė smarkius smūgius okupantui bei tėvynės išdavikams — sribams. Štai keleto jų likimai.

Juozas Paliūnas, 40 m., buvo paskutinis Prisikėlimo apygardos vadas. Žuvo 1952 m. sausio 2 d. Lavonos vėliau rastos susprogdintas bunkerje.

Povilas Paliūnas, 32 m., amžiaus, g. Raseinių apskr., Tilindžių km. Lietuvos kariuomenės karys. Užėjęs okupantams, atsakė jiems tarnauti. Pabėgo ir pasislėpė. Nesutiko tarnauti ir vokiečiams. Prasi- dėjus antrai rusų okupacijai, pasirinko partizanų kelią. Žuvo 1946 m. liepos 1 d. Krakių valst., Alksnėnų kaime, prie Buinevičiaus sodybos. Partizanu tapo ir žuvo trečias brolis, kiti du broliai suimti ir išvežti į gulagus.

Petras Pakštytis, 23 m., pasi- žymėjęs kulkosvaidininkas, žuvo Antruose Padvarninkuose. Išduotas ir apšautas, kartu su Birute Čepaitė gynėsi iki paskutinio šūvio. Žuvusiųjų kūnus okupantai paslėpė.

Vladas Pabartius, Kavalerijos leitenantas, rinktinės vadas, kilęs iš Krakių valst., Pakarklių kaimo. Žuvo Lentelių miške 1945 m. sausio 15 d. Prieš tai sumušęs rusų dalinį Pušynės miške. Buvo paguldytas Krakėse ir Jovainiuose su užrašu: „Pabartius — banditų vadas“. Kartu su juo žuvo 22 vyrai.

Pranas Prūsaitis, kilęs iš

Krakių valst., ūkininkų samdiny, paskutiniu metu ilgai tarnavęs pas Petrą Adomavičių. Ilgą laiką partizanavo. Pagal įsakymą, nukovė provokatorių Vytautą Remeiką, kuris išdavė Prisikėlimo apygardos štabą ir sunaikino jo vadą Juozą Paliūną. P. Prūsaitį suėmė, aukščiausio LTSR teismo sprendimu buvo nuteistas mirties bausme ir sušaudytas.

Antanas Ramoška, g. 1914 m., Pernaravos valst. Į partizanų dalinius įstojo 1955 m. vasario 18 d. Apsuptas Grinių kaime, žuvo 1957 m. birželio 8 d. Tą patią dieną tėvus pristatė atpažinti sūnų Ariogalos milicijos garaže, kur jo kūnas buvo ant grindų ir po galva padėtas akmuo. Kai tėvas paklausė, kodėl jie taip pasielgė, sribas atsakė: „Sūniui pagalvės nereikia“. Kur palaidotas, nežinoma.

Bronius Sereika, g. 1913 m., žuvo namuose, besigindamas nuo sribų ir rusų. Kartu žuvo partizanas Alfonsas Petruskis ir Pranas Planciūnas. Lavonai paslėpti. Brolis Vytautas, g. 1921 m., dingio kalėjime. Motiną ištremė. Paralyžuotą tėvą paliko, bet jis mirė pas svetimus žmones.

Antanas Sibutis, g. 1912 m., iš Ariogalos valst., Zapkalnio kaimo, Lietuvos kariuomenės karininkas. Nuo 1945 m. vadovavo partizanų būriui. Žūties aplinkybės nežinomos.

Stasys Verikas — „Pomidoras“, žuvo 1952 m. kovo 19 d. kartu su Jonu Kurševičiumi ir Jankūnu Vinguriu Vilainių vienkienyje. Verikas ilgai gynėsi kulkosvaidžiu ir lengvais ginklais. Žmonės liudija, matę daug nukautų rusų kareivių.

Romualdas Visockas iš Kre-

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

kenavos valst., Panevėžio apskr., žuvo 1945 m. vasario 17 d. kautynėse su NKVD kariuomene ir sribais Silvonų miške.

Kulikauskai, trys broliai, Krekenavos apylinkės „Trimto“ būrio partizanai, žuvo 1945 m. Volkaus sodyboje, Naujamiestio apylinkėje, palaidoti kapinių grovyje. 1990 m. perlaidoti Naujamiestio kapinėse.

Petraciai, keturi broliai iš Mucūnų kaimo. Ipolitas — „Klajūnas“ žuvo 1946 m. Tar- nagalos miške. Jokūbas — „Gaspadorius“ žuvo 1951 m. Samablionių kaime. Benediktas partizanaudamas staiga mirė. Adomas, paimtas nelaisvėn, 1945 m. mirė Sibire.

Henrikas Kudreikis

SENAMIESČIO ATNAUJINIMO PROGRAMA

Vilniaus senamiesčio gyven- tojai, ketinantys tvarkyti savo pastatus ir aplinką, visai realiai gali tikėtis finansinės paramos iš Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūros.

Ši agentūra rengia Senamiesčio tvarkymo programą 2001-2002 metams, kurioje numatyta remti gyvenamųjų namų savininkų bendrijas, savininkus ir valdytojus, tvar- daug pastatų fasadus, sto- gus bei jų aplinką.

KARALIAUČIAUS IR ESTIJOS RUSAI

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Karaliaučiaus apygardos klausimas ir toliau gan plačiai komentuojamas vokiškoje žiniasklaidoje, kadangi jis buvęs trumpai suminėtas Europos Sąjungos posėdyje Švedijos sostinėje. Vokietijos televizijos antras kanalas (jo būstinė Mainco miestas) jau tą pačią dieną pasiuntė savo Maskvos korespondentą V. Sagerį, kuris nufilmavęs sniegu padengtą miestą, taip pat pasikalbėjo su keliais vargais atrodančiais gyventojais. Vokietis parodė eilę automašinų, laukiančių įvažiavimo į Nidą. Vienas rusas vokiečiui pasakė, kad spekuliuodamas su Lietuva, jis išlaiko savo šeimą „virš vandens“.

V. Sager užklauzė: „Kaip bus su Karaliaučium, kai Lietuva ir Lenkija įsijungiančios į Europos Sąjungą. Įvažiavimas bus galimas tik su viza, griežtai tikrinant automašinas, praeivius per Nemuno upės Luizos tiltą? Juk Karaliaučius jau dabar yra anklava, įspausta tarp Lietuvos ir Lenkijos? Pagalvojęs rusas atsakė: „Da, da, mes nežinome kas mūsų laukia. Greičiausiai bus badas“.

V. Sager pažymėjo, kad Europos Sąjunga bijo Karaliaučiaus apygardą įjungti į Europos Sąjungą, kadangi ši anklava yra tikras narkomanų, lytinio ligų, prostitucijų lizdas. Ar Rusijai pavyks Karaliaučiaus ap. įvesti tvarką, normalų gyvenimą — tai didelis klausimas — pažymėjo vokietis. Daug priklauso nuo Vokietijos, Lietuvos, Lenkijos ir kt. valstybių investicijų.

O kaip atrodo Estijos rusakalbių gyvenimas? Miuncheno dienraštis „Sueddeutsche Zeitung“ pasiuntė savo Varšuvos korespondentą Tomą Urbaną, labai gerą politinių ir ekonominių klausimų žinovą Baltijos valstybėse.

Narva — 95 proc. rusų apgyvendintas miestas, atskirtas nuo Rusijos, kitoje Narvos upės pusėje gulintio Ivangoro miesto. Narvos rusai pareiškė protestą, kada Estijos kariai žygiavo miesto gatvėmis. Eš, estams rusiškame mieste nėra prasmės rodyti savo galią. Kiek susirinko demonstrantų? Keli tuzinai! Bet pasirodė ir demonstracijos priešininkų. Jie nešė rusiškus užrašus, skandavo rusiškai „Mes norime į Europą“. Viena plakate net buvęs toks užrašas: „Mes norime būti Europos...“.

Vėliau susisėdė abi grupės. Estai policininkai iš

tolo žiūrėjo į rusiškas peštynes.

Estijos kariuomenės parašas Petrovo aikštėje praejo be jokių didesnių įvykių, stebint jį net Rusijos generalinio konsulio. Kariuomenės parašas truko tik penkias minutes, o politikų kalbos net pusvalandį. Manding, Maskvos spauda rašė apie estų provokaciją.

Aiškiai pastebima įtampa tarp Maskvos ir Talino. Kremlius seka seną pasaką, priešindamas Baltijos valstybių jungimui į ŠAS (NATO), grąšindamas Vakarų pasauliui santykių pablogėjimu. Be to, Estija persekioja rusakalbius. Estijos prez. germanošas L. Meri priminė Sibiro trėmimus (jis taip pat su tėvais buvo išstremtas į Sibirą), o Vakarų pasauliui — rusišką imperializmą.

Narvos miestas yra kaip ir simbolis dviejų skirtingų pasaulių — Vakarų Europos ir slaviškos Rusijos, kadangi vakarinėje dalyje stovi kryžiuočių pastatyta pilis, o rytinėje upės pusėje caro Ivano pastatyta pilis, pavadinant ir miestą jo vardu.

Atkūrus nepriklausomą Estiją, prasidėjo nesusipratimai, kadangi elektros jėgainė yra Estijos pusėje, o visa pramonė rytinėje pusėje. Prieš trejetą metų daug nesusipratimų būta su geriamu vandeniu bei elektra. Ivangorod neturėjo pinigų apmokėti geriamą vandenį, elektrą. Ką daro estai? Jie dalinai uždare vandentiekį ir elektrą. Be to, 1991 m. buvo atskirtos šeimos. Dar ir šiandieną vyras ar žmona gyvena estiškoje Narvoje, kita pusė Ivangorode, vienas Rusijos pilietis, kita be pilietybės. Daugumas rusų didžiuojasi savo tautybe, atsisakydami mokyti estiškai, pažinti Estijos istoriją, papročius. O tai pagrindiniai reikalavimai įsigyti Estijos pilietybę. Viena rusė sakiusi Miuncheno dienraščio atstovui: „Prieš penketą metų su tūkstančiais Narvos rusų dalyvavau demonstracijoje roduose aikštėje, reikalaujama Narvos įjungimo į Rusiją. Mes nekenčėme visko, kas rodė estišką miesto veidą, estiškus gatvių pavadinimus, skelbimų, estų tarnautojų. Viskas per vieną naktį buvo pakeista į estų kalbą, kurią vartoja tik 1 mln. gyventojų. Estų kalbą laikome folklorine kalba. Dabar ji yra valstybinė“.

Narvos miesto tarnautojai pastebėjo, kad Talino nutari-

Ses. Mercedes, SSC. „Paskutinė vakarienė“. Didįjį ketvirtadienį visi krikščionys prisimena Viešpaties Jėzaus ir Jo apaštalų paskutinį vakarienę, valgytą Jeruzalėje prieš kančią ir mirtį ant kryžiaus...

NEPRITARIA SKUBIAI MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKAI

Švietimo ir mokslo ministerija skubiai mokymų tinklo pertvarkai.

Kaip teigia ministerija, kai kurios savivaldybės per vienerius metus ketina pertvarkyti keletą mokyklų. „Pasirenkamas lengviausias kelias — norima mechanškai perkelti pradines ar pagrindinių mokyklų klases iš vienos mokyklos į kitą“, teigia ministerija.

Švietimo ir mokslo ministerija savivaldybėms rekomenduoja šiais metais baigti tvarkyti vidurinių mokyklų tinklą, kai profilinių klasių neturintios vidurinės mokyklos pertvarkomos į pagrindines.

mų negalima pilnai įgyvendinti mieste. Estų kalba yra valstybine, tačiau su rusais jie kalba rusiškai. Be to, Narvos savivaldybė nelegaliai gyvenantiems pas gimines Ivangorodo rusams moka pensijas ir pašalpą. Nustebinti yra rusai tikrų estų palankumui. Jie pripažįta, kad rusiško biurokratizmo, kabinėjimosi, įvairių bereikalingų klausimų.

Šiandieną niekas negalvoja apie demonstracijas, šauktinius ir Rusijos kariuomenę žygiuoją per Narvos upės tiltą į estišką pusę. Jie yra dezertierai, bijo patekti į Čėčeniją. Be to, pramonė Ivangorode neegzistuoja, ten bedarbystė. Ne nuostabu, kad 1998 m. Ivangorodo 506 gyventojai pasirašė raštą Kremlui, prašydami miestą įjungti į Estiją. Jau ni vyrai ateitį mato Estijoje. Pats miestas puošiasi, daug žalumų, atnaujinami miestai, kelyje į Taliną matomas McDonald valgyklos, užsienietiškos degalinės. Jaunas rusas pasakęs vokiečiui: įjungus Estiją į Europos Sąjungą, joje atsirastų 400 tūkst. Eurorūšių.

Ministerija pabrėžia, jog nereikia skubėti gimnazijomis tapsiančiose mokyklose uždaryti pradinių klasių, iš anksto nesuderinus, į kurią mokyklą bus nukreipiami uždarytų klasių moksleiviai. „Svarbu, kad įvairių tipų mokyklos — pradinės, pagrindinės, vidurinės, gimnazijos, jaunimo mokyklos būtų tolygiai išdėstytos ir lengvai pasiekiamos moksleiviams“, rašoma pranešime.

Mokyklų tinklą numatoma pertvarkyti iki 2010 m. Mokyklų tinklas pertvarkomas norint užtikrinti moksleivių ugdymo kokybę, sudaryti jiems lygias galimybes gauti kokybišką išsilavinimą — tiek miesto, tiek kaimo mokyklose.

Dažniausiai mažos kaimo mokyklos neturi tinkamų ugdymo sąlygų, mokytojų, mokytojų, kvalifikuotų pedagogų.

• **Kėdainiai.** Vasario 23 d. Kėdainių „Atžalyno“ vidurinėje mokykloje įvyko Kėdainių dekanato tikybos mokytojų pasitarimas. Jame dalyvavo Šv. Jurgio parapijos klebonas dekanas kun. S. Bitkauskas ir Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. G. Puras. Pasitarimą pradėjęs dekanas kalbėjo apie mokyklų lankymą. Gavėnios reorganizavimą, akcentavo, kad 2001-ieji yra blaivybės ir kovos su narkotikais metai. Tikybos mokytoja S. Kaziukaitienė skaitė pranešimą „Šių dienų seimos problema ir kvietimas gyvenimo pilnatvei“. Tikybos mokytoja metodininkė A. T. Majienė vedė pratybas pagal T. Groomo metodologiją. Mokytojas J. R. Kanaporius pasidalijo mintimis, išgirstomis Kaune vykusiam katechetams skirtame seminare „Parapijos katecheto vaidmuo parapijos gyvenime“.

Kovo 20 d. prie Kauno miesto savivaldybės suplevėsavo iškilmingai pakelta Žemės diena. Pasaulinės Žemės dienos renginiai Kaune tęsis iki balandžio pabaigos.

Nuo kovo 20 d. Kauno mokslo ir kitose įstaigose skaitomos paskaitos apie Žemės ateitį XXI amžiuje, apie planetos ir mūsų šalies gamtos turtus, ekologines problemas, kauniečių sveikatą ir aplinką. Kauno miesto bendrojo lavinimo mokyklose veikia parodos, organizuojamos viktorinos, konkursai, sveikatingumo renginiai, inkilų kelimo šventės, aplinkos tvarkymo talkos.

Moksleiviai bei studentai tvarko Panemunės bei Kleboniško miško parkus, Jiesios kraštovaizdžio draustinį, Zoologijos sodą, Karių kapines, A. Mickevičiaus slėnį, Kauno marių regioninį parką, Lietuvos žemės ūkio universiteto studentų miestelio prieigas, Pažaislio aplinką, Kryžių kalnelį ir kitus Kauno žaliuosius paminklus.

Žemės dienos proga Kaune vyko ir specializuoti renginiai. Pavyzdžiui, Kauno statybininkų mokykla vykdė „Aplinkos tvarkymo monitoringą“. Akcija „Mes norime ir galime būti sveikesni“ kovo 21 d. surengta Kauno miesto savivaldybėje. Kovo 23 d. Girionių parke vyko Gandro dienos šventė. Tavo pabaigoje vyko Kauno vandens kelionių technikos varžybos Jiesios upėje ir aplinkos tvarkymo talka ties Rokais. Kauno turistų klubas ir Jaukųjų turistų stotis taip pat rengia ekologinius žygius dvarais, automobiliais ir pėsčiomis.

Padėkoti Žemei už suteiktus gamtos turtus gali kiekvienas miesto gyventojas — tereikia sutvarkyti savo aplinką. (ELTA)

Posėdis nukeltas rytdienai įprastu laiku. Svarbių reikalų nėra, kito projekto redakcija išvyko į Turkiją atostogų.

Aikštėje pasigirdo sutikimo fanfarai.

— — —

Trys armonikos ir trys smuikai gėrbė įjojančius Ispanijos riterius į Seimo aikštę. Ji buvo pilna žurnalistų, fotografų, Seimo narių ir šiaip eilinių piliečių, girdėjusių per radiją arba skaičių ekstras pranešimus apie atvykimą dviejų garbingų svečių, siunčiamų Ispanijos karaliaus Pilypo III.

Seimo narių buvo apie šimtą. Vieni gretinosi prie fotografų, kiti nuėjo į savo kabinetus arba į miestą asmeniškai reikalais. Mažai kas tikėjo žinia, dar mažiau priėmė rimtai. Svečiai Seimo aikštėje arba prezidentūroje lankosi kasdien. Vienas kitas pagalvojo apie balandžio pirmąją, tai ir laukė to, kas įvyksta balandžio pirmosios dieną juokdary ir bedarbių iniciatyva.

Don Kichotas apjojo aikštę didingai, iškeles ietį, apzvelgdamas susirinkusius, ir sustojo prie įėjimo į prezidentūrą, kur jį sulaukė būrys sargų. Čia jis išstaukė laišką ir ištiesė ranką vyresniajam, tardamas: „Perduokit tuojau pat vyriausiam karo vadui, jo didybei prezidentui. Sargas pastebėjo adresą ant voko ir nuklubo į vidų. Po trijų, gal penkių minučių laiškas gulėjo ant prezidento stalo. Gražiajai ponai, kuri juos šį rytą skaniai vaišino, duotas pažadas išpildytas.

DRAUGAS, 2001 m. balandžio 12 d., ketvirtadienis

3

Danutė Bindokienė

Žodis veiksmingesnis už ginklą

Praėjusioji ir ši savaitė Amerikai buvo tikra „kančios savaitė“. Jos vyriausybė vaikščiojo labai siaura ir dygia riba tarp pažeistos tautos savigarbos tarptautinės bendruomenės akyse ir rūpestio atgauti tai, kas buvo prarasta.

O, pasirodo, buvo prarasta nemažai, galbūt pačioje pirmųjų piramidės viršūnėje stant ne 24 valgybinio lektuvo igulos narius, internuotus Kinijos teritorijoje, bet lektuvo inventorių. Žinant, kad „slapčiausias karinės ir gynybinės paslaptys“ buvo tiesiog atiduotos į komunistinės Kinijos rankas, ne vien valstybės prezidentui, jos sekretoriui, bet ir žemesnio rango pareigūnams atnešė kelias nemigos naktis.

Prisimenant triukšmą, kilusį dėl paslapčių, iš branduolinių ginklų tyrimo laboratorijos išvogtų ir parduotų kiniečių žvalgybos agentams, dabartinis įvykis savo svoriu galbūt nemažesnis. Svarbiausia — ši kartą slapstasis žvalgybos lektuvais, patekęs, ir netiesia įvykiu, ar tyčia kiniečių naikintuvo surežisuota avarija, buvo pačiu amerikiečių nutupdytas karinėje Kinijos bazėje, tad nieko negalima apskaitinti išdavystė.

Beidžingas iš to incidento prišienavo tiek, kiek tik buvo įmanoma, pasinaudodamas kaltinimais, „išvestos tautos garbės“ prielaidomis, griežtais reikalavimais, kad Amerika prisipažintų kaltą ir atsiprašytų. Jūs labiau, kad kiniečių naikintuvus nukrito į jūrą, o pilotas žuvo.

Vašingtonas savo ruožtu stengėsi pasinaudoti visais įmanomais diplomatiniais žaidimais, kad atremtų kaltinimus dėl Kinijos oro erdvės pažeidimo ir išsiskutų nuo tiesiogio atsiprašymo už žvalgybos lektuvo bei jo igulos skrydį taip arti Kinijos teritorijos. O tokio atsiprašymo Beidžingas kaip tik reikalavo.

Galima sakyti, kad tai buvo ypatingas dabartinio JAV prezidento ir jo pasirinktų artimųjų vyriausybės narių išbandymas. Ar jie egzaminus išlaikė? Tuo tarpu atsakymas, atrodo, teigiamas, nes pagaliau Kinija sutiko grąžinti internuotus amerikiečius. Apie lektuvo grąžinimą, bent trečiadienio popietę (kuomet šios skiltys rašytos), nebuvo kalbama. Vienaip ar kitaip, nereikia abejoti, kad atitinkamas kiniečių karinių pajėgų personalas per amerikietišką lektuvą perėjo su „tankiomis šuonėmis“ — jeigu buvo įmanoma.

Sančo Pansa jojo susikūpinęs, galvą palenkęs, jam nepatiko tokia minia, bijojo būti atpažintas. Antrą kartą pradėdamas ratą, patamė aikštės gale Don Kichotas pastebėjo palapinių eilę. Vienai ten gulėjo, kiti stovėjo, lyg ir pasislėpę, matyti buvo įspėti „nežeminti Lietuvos vardo“ taip aukštos kilmės svečių akys. Tačiau viena moterėlė nenusileido — ji stovėjo prie savo palapinės aukštai iškelus plakatą „Apmokėkite algą!“.

Don Kichotas sustojo prie šio plakato, manydamas, kad taip jis yra sutinkamas.

— Tebūnie pagerbtas neužmirštas jūsų vardas, — prabilo į ją kilnūs riteris, — teisingiausia iš teisingiausių moterų pasaulyje! Jums padaryta skriauda bus tuojau pat atitaisyta!

Moteris nesuprato ir nekėlė dėmesio. Fotografai fotografavo, žmonės juos supo ratu, glaudėsi artčiau, vyksta kažkas neįtikėtina nauja.

— Jūs esate mažiausiai princesė ar grafinė, — pakartojo Don Kichotas, — nuolankiai prašau palaiminti mano žygdarbius šiame krašte, aukojamus jūsų garbei, kilnioji princese, savo vardo amžinai atmintinai.

Ir išėmęs samanų vainiką iš Sančo Pansa krepšio, ieties viršūnė prinešė prie nuskriaustosios ir jai padavė. Moteris pažūrėjo į vainiką, minktas, o jos dėžė, ant kurios sėdi, kieta, tai ir atsisėdė ant jo.

Prie Don Kichoto priėjo vienas seimūnas ir atsistojo šalia, norėdamas nusifotografuoti su kilniuojų riteriu iš La Manšos, o šis staigiu judesiu įrėmė ietį į jo krūtinę:

Bus daugiau

DON KICHOTAS ATVYKSTA Į VILNIŲ

Balandžio pirmoji diena
ANATOLIJUS KAIRYS

Nr.11

Seimo pirmininkas sėdo atgal į savo automobilį, kiti trys pasėkė jį ir laukė iki ateis likusieji. Tačiau likusieji dar keletą minučių uždelsė. Priežastis: du pradėjo verkėti, net balsu, o du juos raminti, esą netinka Seimo nariams veidmainiauti. Situacija aiški, viskas tvarkoj, reikia laukti palankesnio momento ašaroms rodyti.

Įsivaizduokite, — kalbėjo vienas ašarotojas, o ašaros riedėjo upeliu iš abiejų akių, nelaimė padidinti užmirusi pasiimti nosinę, todėl šluostėsi rankove, — įsivaizduokite, draugai patriotai, senieji Vilniaus miesto gyventojai, kaip mes esame niekinami ir negauname progos atsisteiti už mums daromas skriaudas. Šis įvykis, jei būtų įvykęs, būtų iškeles visą tiesą ir paviršių viso pasaulio akys, o mes būtume turėję gerą progą apjuodinti valdžią, iškovoti Seimą, prezidentūrą ir patią vyriausybę. Paminklo sužalojimas aiškiai liudytų, protestai nuskambėtų visoje Lenkijoje, užmirškime šitą „chlopu“ Lietuvą, o dabar viskas dinga, dinga ir mano džiaugsmas, aš jau buvau sudaręs planą laikraščiams ir televizijai kaip reaguoti, būtų... — Butų...

— Butų aiškiai pasakyta...
— Varšuva privalo griebtis kardo...
— Apginti lenkus ir jų kultūros paminklus mūsų gimtojoje žemėje, praša panie... —
— Tokia proga, tokia proga...
— Kaip gaila, kad paminklas nesudaužytas, kaip gaila...
— Būtume pastatę didesnę ir gražesnę valstybės lešomis.

— Nusiraminkite! tokių progų dar gali būti: Seimas veikia, vyriausybė veikia, mafija veikia...
Ir nosinaitės kampuku nušluostė savo kolegos krodilo ašaras.

— Gerai, labai gerai, kad aš nepriemiau priesaikos lietuvių kalba, — jau ramesniu balsu kalbėjo verkęs patriotas, bučiau apsiuokinęs prieš žmoną, vaikus ir visą Lenkiją...
— Vaziuojam! — šaukė Seimo pirmininkas. — Vaziuojam!

Grįžęs Seimo pirmininkas paskambino prezidentui, esą viskas tvarkoj, jokios žalos paminklui nepadaryta, pasijuokta iš mūsų jautrumo. Ir tinkl.

Seimo posėdis ėjo toliau. Vienas seimūnas paprašė balso ir, jį gavęs, pasiūlė Seimo posėdį nutraukti bent porai valandų, kadangi atvyksta kilnus Ispanijos riteris, sveikins ir kalbės, įdomu susipažinti, tokie įvykiai labai reti.

Kitas seimūnas, balso neprašęs, pasiūlė geriau atidėti kitai dienai, kiekvienas iš mūsų norės nusifotografuoti, gauti interview, poros valandų neužteks.

NEIŠLEISTŲ KNYGŲ PASLAPTYS

REMIGIJUS MISIŪNAS

Neišleistų pabėgėlių lietuvių knygų repertuaras gana margas. Šalia grožinės literatūros ir vadovėlių žymia grupę sudaro knygos kitomis, ypač anglų, kalbomis. Daug jų galima rasti VLIKo planuose. Konkretiai, tai turėjo būti knygos apie Lietuvos istoriją, jos nepriklausomybės ir pasikėlimo okupacijų metus, skirtos priminti kitataučiams Lietuvos laisvės bylą. Atrodo, JAV armijoje tarnavęs karininkas Antanas Vaivada 1946 m. buvo užsimojęs išleisti keletą informacinių knygų apie Lietuvą anglų kalba. L. Dovydėnas buvo parašęs knygą apie karo pabėgėlius ir pasirūpinęs jos vertimu į anglų kalbą. Kązoks amerikietis majoras žadėjo padėti išleisti ją JAV, tačiau dėl įvairių priežasčių šis sumanymas liko neįvykdytas.

Rengtasi išleisti įdomių meno leidinių kitomis kalbomis. Čia liūto dalį sudarė T. Vizgirdos lietuvių liaudies menui skirtos knygos, taip pat monografijos apie M. K. Čiurlionį, V. Petravičių ir K. Šklėrių. Vienos šių knygų buvo projektuojamos, kitos — jau rengtos spaudai. Kelis kartus spaudoje skelbtas monografijos apie A. Galdiką išleidimas, LTB Kultūros tarnyba ketino skirti pinigų kažkokiai lietuvių dailės monografijai.

Su informacine literatūra susiję neįgyvendinti leidymai planai liudija tuometinių jos poreikį. Ypač tai pasakytina apie žodynus, kurių neišleista net 15. Tik vienas buvo išleistas prieš karo pradžią Lietuvoje, visi kiti rengti išeivijoje, pavyzdžiui, F. Mackaus „Lietuvių-prancūzų kalbų žodynas“, P. Andriešio ir kažkokio Sinkeno „Japonų — lietuvių žodynas“ bei kiti. J. Kukanauza dar 1945 m. buvo atidavęs spaudai „Anglų-lietuvių kalbų žodyną“, o A. Klimas 1947 m. ruošė lietuviškai-esperantišką žodyną.

Dar iš informacinių leidinių minėtina, A. Ružancovo žadėta, antroji, papildyta bibliografinės rodyklės „Lietuvių knyga tremtyje“ laida ir K. Kruliko parengta pirmoji „Techninio vadovo“ dalis „Matų sistema ir matavimų vienetai“. Autorius planavo, kad iš viso šis enciklopedinio pobūdžio leidinys sudarys keli tometi ir sulaukė kritikos dėl atseit, per didelio išeivijos sąlygomis sumanymo.

Planuose liko tuzinas religinių bei dvi dešimtys muzikinių leidinių. Tarp pastarųjų buvo kompozitorių G. Lenigo, F. Velickos, V. Marijošiaus ir kitų kūrinių, taip pat bažnytinės muzikos komisijos planuoti išleisti keli religinių kūrinių partitūrų rinkiniai. Ne ką mažiau buvo parengta atsiminimų knygų, kur dominavo karo metų atsiminimai, pavyzdžiui, kun. V. K. Pikturnos „Dachau“, G. Žemkalnio „Lietuvos nepriklausomybininkai gestapo kalėjimuose“, H. Blazo „Rudiosios mirties stovykla“. Airijoje atsiminimus rašė K. Škirpa (mėtyt, jie sudaro prieš keletą metų Lietuvoje išleisto jo atsiminimų tomo dalį). Kelios pokario metais rengtos atsiminimų knygos buvo išleistos vėliau, pavyzdžiui, M. Vaitkaus „Liepojos gimnazija“ ir K. Bielino „Dienojant“.

Reažijai, gana skurdų mokslinės stovyklos gyvenančių lietuvių knygų vaizdą galėjo praturtinti neišleisti veikalai. Vien filosofinių buvo parengta

arti 10. Pavyzdžiui, V. Biečiauskas buvo parašęs trilogiją iš filosofinės antropologijos „Žmogus realybėje“, kažkoks inžinierius Tuskenis 1946 m. spaudai ruošė veikalą „XX amžiaus tragedija“. Vydūnas, traukdamasis į Vakarus, atsigabeno savo darbų „Gyvybės, išgyvenimo dėsnių ir žmogus“, „Didysis klausimas“ ir „Aisčių religija“ rankraščius.

Lietuvių tautosakos tyrinėtojas J. Balyš 1946 m. turėjo paruošęs spaudai nedidelės apimties studiją apie lietuvių tautosaką vokiečių kalba ir buvo pasirašęs sutartį su viena Goettingeno leidykla dėl kito reikalo parengimo per pusantų metų. Tačiau dėl sunkių gyvenimo sąlygų turėjo nedaug vilti jį parašyti.

Propagandinius tikslais buvo raginama išleisti St. Backio ir K. Rakauskio disertacijas („Lietuvos ir Šventojo sosto konkordatas“ bei „SSRS ir Lietuva“). Prancūzijoje gyvenęs kunigas Raicūnas 1945 m. pabaigoje turėjo spaudai parengtas dvi knygas: „Teisinė baudžiamoji teisė ir jos ūkiški santykiai Pabaltijo kraštuose“ ir „Teisinė bažnyčios padėtis Lietuvoje“.

Spaudai 1946 m. buvo atiduota P. Kantrimo knyga „Lietuvių kalbos istorijos bruožai“, o P. Skardžius vertė ir kartu taisė bei papildė savo kalbotyrinį veikalą į vokiečių kalbą. S. Kolupaila turėjo parengęs 700 psl. studiją „Nemuno hidrologinė medžiaga“ ir dviejų tomų knygos „Hidraulika“ vertimą į vokiečių kalbą.

Galia, kad tik iš užuominų spaudoje teštinoma apie dvi keintinas išleisti Lietuvos istorijos ir sunku pasakyti, ar tai buvo moksliniai veikalai, ar vadovėliai. Vieną buvo parengęs J. Deiveikytė, kitą — Konstantinas Avizonis (pastarojo knygą planuota išleisti 5,000 egz. tiražu).

Vaclovas Biržiška buvo spaudai atidavęs, ar jai rengtą, net kelias knygas: „Aleksandryna“, naują „Lietuvių senosios knygos istorijos“ laidą, „Lietuvių periodikos istoriją“, „Trumpą lietuvių spaudos uždraudimo istoriją“ ir „Nežinoma, kieno Donelaičio proza“. Be to, jis rūpinosi savo brolio Mykolo Biržiškos knygos „Galvozdžio leidinių sudarys keli tometi ir sulaukė kritikos dėl atseit, per didelio išeivijos sąlygomis sumanymo.“

Planuose liko tuzinas religinių bei dvi dešimtys muzikinių leidinių. Tarp pastarųjų buvo kompozitorių G. Lenigo, F. Velickos, V. Marijošiaus ir kitų kūrinių, taip pat bažnytinės muzikos komisijos planuoti išleisti keli religinių kūrinių partitūrų rinkiniai. Ne ką mažiau buvo parengta atsiminimų knygų, kur dominavo karo metų atsiminimai, pavyzdžiui, kun. V. K. Pikturnos „Dachau“, G. Žemkalnio „Lietuvos nepriklausomybininkai gestapo kalėjimuose“, H. Blazo „Rudiosios mirties stovykla“. Airijoje atsiminimus rašė K. Škirpa (mėtyt, jie sudaro prieš keletą metų Lietuvoje išleisto jo atsiminimų tomo dalį). Kelios pokario metais rengtos atsiminimų knygos buvo išleistos vėliau, pavyzdžiui, M. Vaitkaus „Liepojos gimnazija“ ir K. Bielino „Dienojant“.

Reažijai, gana skurdų mokslinės stovyklos gyvenančių lietuvių knygų vaizdą galėjo praturtinti neišleisti veikalai. Vien filosofinių buvo parengta

arti 10. Pavyzdžiui, V. Biečiauskas buvo parašęs trilogiją iš filosofinės antropologijos „Žmogus realybėje“, kažkoks inžinierius Tuskenis 1946 m. spaudai ruošė veikalą „XX amžiaus tragedija“. Vydūnas, traukdamasis į Vakarus, atsigabeno savo darbų „Gyvybės, išgyvenimo dėsnių ir žmogus“, „Didysis klausimas“ ir „Aisčių religija“ rankraščius.

Pirmosios žibuoklės...

Eltos nuotrauka.

LIETUVOJE GALIMA ATRASTI VISAS PASAULIO GROŽYBES

„Pirma rašytinė žinia apie saugomą šventą ažuolyną paminėta Salyno sutartyje, kuri 1398 m. Nemuno saloje ties Nevežio žiotimis pasirašyta tarp Vytauto ir Kryžiuočių ordino“, rašoma L. Masiliūno straipsnyje, išspausdintame „Mūsų girios“, 2000 m. nr. 12. Straipsnyje sakoma, kad 1960 m. įsteigtas 91 gamtos draustinis, bet nuo to laiko prasidejo ir beato dariaškas gamtos pertvarkymas. Buvo numatyta nusausti 3 mln. ha žemės, želdinių saskaita išplėsti ariamų laukų plotus iki 1,000 ha ir kt.

Gamtos draustinių steigimo iniciatorius buvo tuometinis Gamtos apsaugos komiteto pirmininkas V. Bergas. Draustiniai skirstyti į kraštovaizdžio, kraštovaizdžio istorinius, geologinius, ornitologinius, botaninius-zoologinius ir botaninius. Kraštovaizdžio draustinių buvo 25: Anykščių šilelio, Aukštadvario, Gražtės miško, Ignalinos, Lakajų, Metelių, Smalvų-Smalvykščio, Trakų, Žalųjų ežerų — Aukštaitijoje; Germanto, Kulio, Kurtuvėnų, Platelių, Tytuvėnų šilo, Rambynų — Žemaitijoje; Ūlos Dūkijoje bei 4 saugoti eroduojamus upių slėnius — Jiesios, Jūros, Karoliniškių bei Raigardo. Pajūrio regione įsteigtas Kuršių Nerijos draustinis. Vidurio Lietuvoje neįsteigtas nė vienas kraštovaizdžio draustinis.

Kraštovaizdžio istoriniai draustiniai buvo 27: Apolės, Godingos, Impilties, Medvėgalio, Merkinės, Pūnios, Seredžiaus, Šatrijos, Veliuonos, Utenio, Šeimiškių pilikalnų ir senovės gyvenviečių teritorijos, Gedžiūnų, Kurmaičių pilkapynai. Į šį sąrašą buvo įtraukti ir 5 draustiniai, saugantys miško kvartalus su tarybinių partizanų žemėmėmis. Tai padėjo „prastumti“ ir kitus kraštovaizdžio istorinius draustinius. Į šį sąrašą norėta įtraukti ir Vilniaus pilies su Šventaragio slėniu, tačiau tam partinės struktūros pasipriešino.

Septyni geologiniai draustiniai saugo karstines igriavas, devono ir jūros periodo atodangas upių krantuose (ypač svarbi Ventos slėnio atodanga ties Papilės miesteliu). Penki ornitologiniai draustiniai saugo vienintelles Lietuvoje sėjkų lizdavietes (Artosios pelkės Tauragės raj.), perintų gulbių (Žalčio ežere, Marijampolės

raj., ir Urkio ežere, Molėtų raj.), rudagalvių kirų kolonijas ir kt. 15 botaniniuose draustiniuose saugomos atskirų augalų augimvietės: bekočio ažuolo (Trako miškas, Lazdijų raj.), pajūrio kopų augalų (Naglio kalno rajonas). Įsteigta 10 botaninių zoologinių draustinių: Pūnios šilo (Alytaus raj.), Žagarės (Joniskio raj.), Užpelkių (Ignalinos raj.), Virbalgio (Vilkauskio raj.), miškų ir Kanio raisto (Švenčionių raj.) ir kt.

Bendras įsteigtų draustinių plotas buvo — 135,000 ha. Tuometinis Miškų ūkio ir miško pramonės ministras A. Matulionis pritarė, kad į draustinių ribas būtų įtraukta kuo daugiau miškų, nes baiminosi dėl miškų ateities. Įsteigus draustinius pasisekė išsaugoti Kuršių Neriją, kur Preilos gyvenvietėje norėta įsteigti stambų Maskvos Lichaciovo automobilių gamyklos žybinį kurortą. Nebuvo pastatytas tiltas į Neriją arba iškastas tunelis po mariomis. Ignalinos kraštovaizdžio draustinyje nebuvo leista statyti ančių fermos ant Dringių ežero įlankos kranto, bet nebuvo galima atsilaukti prieš Maskvos spaudimą ir Karoliniškių kraštovaizdžio draustinyje buvo pastatyti namai, skirti vyriausybės svečiams.

6-ame dešimtmetyje sudarytas ir 67 geologinių paminklų sąrašas. Tada prasidėjo kompleksinės gamtos saugos laikotarpis. Gamtos draustinių ir paminklų sąrašas buvo plečiamas ir diferencijuojamas. Atsirado naujos draustinių rūšys — geomorfologiniai (reljefo apsauga), hidrografiniai

(upių ir ežerų struktūros apsauga), ichtiologiniai, entomologiniai (vabzdžių), teriologiniai (smulkiųjų žinduolių apsauga), herpetologiniai (varliagyvių ir roplių apsauga) ir kt., taip pat susiję su kultūriniu palikimu: architektūros, memorialiniai, urbanistiniai, etnokultūriniai. Sudarytas 32 spanguolynų apsaugos sąrašas. 1974 m., padidinus Ignalinos landšaftinį draustinį, įsteigtas pirmasis Aukštaitijos nacionalinis parkas. 1983 m. draustinių buvo jau 173, o jų plotas sudarė 210,000 ha.

Kokybiškai naujas etapas prasidėjo 1981 m., kai buvo sudaryta saugotinių teritorijų perspektyvinė schema. Jos autorius — prof. P. Kavaliauskas, Vilniaus universitete sukūręs kraštovaizdžio grupę. Į schemą įtraukti buvo 4 rezervatai, 5 nacionaliniai bei 30 regioniniai parkai, 310 draustinių. Jų plotas užima 11 proc. visos Lietuvos teritorijos.

Per keturiasdešimt metų saugomų teritorijų padaugėjo 8,8 karto. 1992 m. Karakas (Venesuela) įvykusiame IV Pasaulio nacionalinių parkų ir saugomų teritorijų kongrese priimtoje rezoliucijoje rekomenduota saugomų teritorijų plotą didinti 10 proc.

Artėja vasara. Daug išeivijos lietuvių planuoja atostogas praleisti Lietuvoje. Malonu ir naudinga būtų patiemis pamatyti ir vaikams parodyti nepaprastą tėviškos gamtos grožį. Yra manantių, kad ten galima rasti visas pasaulio grožybės, trūksta nebent snieguotų kalnų viršūnių.

A. V. Š.

Naudotasi

„Mūsų girios“, 2000 m. Nr 12

FOTOMENININKŲ PARAMA MOKYKLŲ BIBLIOTEKOMS

Lietuvos Fotomenininkų sąjunga (Vilniuje, Gedimino pr. 43) kabo žalvario lenta su išgravuotu įrašu, jog, įrengiant šį pastatą ir jame esančią fotografijų galeriją, savo lėšomis parėmė JAV gyvenantis fotomenininkas Jonas Dovydėnas, kiti rėmėjai.

Sios paramos dėka pastate įsikūrė ne tik Fotomenininkų sąjungos įstaiga, fotografijos leidinių biblioteka, bet ir įrengta galerija, kurioje nuolat rengiamos Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių mūsų fotomenininkų parodos.

Sustiprėjusi Lietuvos Fotomenininkų sąjunga dabar emė remti kitus, neseniai paskelbė vėjų „Padėkime Kauno miesto apskritys mokyklų bibliotekoms fotografiniais leidiniais“. Be Fotomenininkų sąjungos šį vėjų parėmė Spaudos, radijo

ir televizijos rėmimo fondas, verslininkas A. Čiupkavas, R. Paknio leidykla, Lietuvos ir JAV akcinė bendrovė „Pacific Baltia“, firmos „Codak“ atstovai Lietuvoje, o taip pat R. Augūnas, A. Maciauskas, A. Sutkus, kiti fotomenininkai, tarp kurių ir JAV gyvenantis fotomenininkas J. Dovydėnas. Mokyklų bibliotekoms jie padovanojo arti 2,000 įvairių fotoalbumų. Leidiniai iš savo bibliotekų, pinigais žada prisidėti ir kiti fotomenininkai bei asmenys.

Pinigai šiai paramai pervežami į Lietuvos Fotomenininkų Sąjungos fotografijų fondo sąskaitą Vilniaus banko Vilniaus filiale. Banko kodas — 260101777, atsiskaitomoji sąskaita 4700891, valiutinė sąskaita — 57089492.

A.A. Naujokaitis

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Ieškau vaikui auklės, gyvenančios Downers Grove. Skambinti rytais tel. 773-848-0925.

Atliekame visus stalius ir smulkaus remonto darbus. Aukšta darbų kokybė, didelė praktika JAV. Tikrai žemos darbų kainos. Tel. 773-254-0759, mob. 847-525-9275, Žilvinas.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7180
MOBIL. (773) 580-8285

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybės įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Išnuomojamas vieno miegamojo butas.
\$560 per mėnesį, įskaitant šildymą.
Skambinti tel. 312-623-8603, po 6 val. vak.

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SILDYTVUUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-6624

Tel.: 773-935-0472 Pgr.: 708-901-9343 E-mail: Pransee@aol.com GEDIMINAS PRANSKEVIČIUS
užpildo pajamų mokesčių formas. (Accounting Tax Services). Pageidaujant, atvyksta į namus.

TARP MŪSŲ KALBANT

AŽUOLO GATVĖJE ŽERI AUKSAS IR PLATINA

Ar žinote, kad vienas mūsų tautietis pardavinėja savo gamybos briliantais nusagstytus aukso gaminus? Ar jums žinoma, kad jo parduotuvė veikia Čikagos šiaurinėje dalyje Ažuolo gatvėje (Oak Street), netoli Michigan Avenue — Šlovingosios (Magnificent) mylios?

Mūsų tautietio vardas Aleksas, o pavardė Šepkus. Jis, anksčiau gyvenęs Lietuvoje ir studijavęs Valstybiniame meno institute (dabar Lietuvos Meno akademija), 1988 m. atvyko į JAV ir apsigyveno New Yorko mieste.

„Aš jau vaikystės dienomis troškau ištrukti iš susidariusios nykumos. Tačiau, atvykęs į New Yorką, susidariau su skirtingomis aplinkybėmis, su visiškai kitokiu gyvenimo pulsui“, — pasakoja A. Šepkus.

Vis tik jis apsisprato, prietaikė ir ėmėsi kūrybinio darbo. Jo pastangos neliko nepastebėtos. 1993 m. jis buvo įvertintas ir pagerbtas „New York Designer of the Year“ žymeniu. Jo vadovaujamoje dirbtuvėje dabar dirba keliolika aukštos patirties auksakalysė žinovų. Jo sukurti dirbiniai pardavinėjami įvairiose šio krašto parduotuvėse. Jo dirbiniai domimasi ir užsienio valstybėse.

„Aš pats, — sako A. Šepkus, — nemėgstu stebinančio, prietrenkiančio meno. Taipgi nemėgstu saiką prarandančių asmenybių“.

Mūsų tautietis naudoja aukštos kokybės auksu ir platiną. Dirbiniai puošiami brangiaisiais akmenimis. Gamina sutuoktuvinius žiedus, karoliaus, apyrankes, sages, sąsagas ir t.t. Jo dirbiniuose jaučiamas savaip išreikštas modernizmas, primenantis ankstyvojo 20-ojo amžiaus abstraktų meną.

Aleksas Šepkus, remiamas išmaningų ir piniginių žmonių (Jeffrey Feere ir Debbie Freedman), praėjusių metų gruodžio mėnesį atidarė parduotuvę Čikagoje. Jo žodžiais: „Aš svajoju atidaryti nedidelę parduotuvę“. Jo svajonės išsipildė nesvajotu mastu. Erdvi ir elegantiškai įrengta parduotuvė yra daugiau kaip 1,000

kvadratinų pėdų dydžio. Ją suplanavo architektė Inge Krulienė. Jos nurodymu, atliktas ir pardavimui skirtų dirbinių išdėstymas. Nepamirština ir Šepkaus žmona, fotomenininkė Dangė Širvytė. Jos atliktais darbais yra papuošti parduotuvės reklaminiai leidiniai.

Aleksas Šepkus savo vardą sutrumpino. Jis dabar yra žinomas Alex vardu. Pavardę nepakeista. Jis buvo ir tebėra Šepkus. Tokia pavardė užrašyta vitrinose, firmuiose, blankuose, vokuose, vizitinėse kortelėse ir t.t.

A. Šepkaus parduotuvės adresas: 106 East Oak Street (Honorary Marilyn Miglin Way). Kaip žinia, lietuvių kilmės Lee Miglin, pirmasis Marilyno vyras, prieš trejetą metų laikioomis aplinkybėmis iškeikė į Anapus, buvo ne tik milijonierius, bet ir plataus užsimojimo asmuo. Nuo A. Šepkaus parduotuvės Miglin kosmetikos centras yra beveik ranka pasiekiamas.

Toje patioje apylinkėje veikia ne viena pasaulinio garso firmų parduotuvė. Nuomos kainos yra pasiekusios pasakišką lygį. Tačiau neatrodo, kad Aleksui Šepkui ir jo bendrininkams sudarytų sunkumų parduotuvės išlaikymas ir sėkmingos prekybos užtikrinimas.

Petras Petrutis

Garsios visame pasaulyje juvelyrkos dirbinių bendrovės „Faberger“ kūriny. Šios bendrovės brangenybių galima įsigyti ne tik Čikagos miesto centre, bet ir Vilniuje. (Eltos nuotr.)

„AUDROS“ ŠOKĖJAI ŠOKA

„Audra“, tai nepailstanti St. Petersburg, FL, Lietuvių klubo veteranų tautinių šokių šokėjų grupė, vadovaujama talentingos mokytojos Dalios Adomaitienės. Grįžę iš praėjusių metų šokių šventės, kai daugelio grupių šokėjai išsijosi, „Audros“ šokėjai tęsė savo veiklą, šokdami įvairiose programose, ruošdami tradicinį Užgavėnių balių. „Audros“ šokėjai vasario 27 d. suruošė šaunų Užgavėnių balių St. Petersburgo Lietuvių klube. Šiame ruošime reikiškesnė ne tik visi šokėjai, jame atsispindėjo ir šokių mokytojos neginčijami meniniai gabumai, jos sukurtoose stalų papuošimuose ir scenos dekoracijose. Į šį pokylį susirinko arti 300 asmenų. Buvo ir visų mėgstamas „kačių paradas“ su „graziosios“ kaukės konkursu. Šį titulą laimėjo Zigmars ir Elytė Radvilai, vaizduodami dailininkę, kuriantį vyro portretą! Buvo ir laimikių laimėjimai, o svečiai, po pačių šokių paruoštų skanių pietų, turėjo progą pasišokti.

St. Petersburgo
Tarptautiniame
festivalyje

„Audros“ šokėjai kovo dešimtą pasirodė tarptautiniame festivalyje. Tarptautinė organizacija, kuri ruošia šį metinį festivalį, buvo įsteigta 1975 metais, atstovaudama 13-kai tautybių, kurių tarpe buvo ir lietuvių atstovai. Malonu buvo žinoti, kad viena šio festivalio steigėjų buvo veikli Amerikos lietuvė a.a. Viktorija Jacobson ir daugeliu metų šioje organizacijoje sekretoriaus vienuomenininkė Angelė Karnienė. Šiuo metu šiai organizacijai priklauso 43 tautybių grupės ir lietuviams šiuo metu atstovauja Elytė Radvilienė. Ši organizacija renkasi vieną kartą per mėnesį, turi savo „kalbų banką“, kuriame yra įvairių 35 kalbų žinovi. Ši organizacija taip pat skiria stipendijas studentams, studijuojantiems svetimą kalbą.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO
DIENA LOS ANGELES

Losangeliečiai Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kovo 11 dieną iškilmingai šventė Šv. Kazimiero parapijos salėje. Antanui Polikajai sugiedo JAV himną, invokaciją sukalbėjo svečiai kun. V. Gričius, Šventosios klebonas. LR Aukščiausiosios Tarybos aktyd Lietuvos nepriklausomybės atstatymo perskaitė Šiaurės teatro dramos aktorė Olita Dautartaitė. Susikaupimo minute pagerbti kovotojai už nepriklausomybę. Programos vedėjas A. Petčiulis supatindino su žymesniais svečiais ir pakvietė Lietuvos generalinį garbės konsulą Vytautą Čekauską, kuris šia proga kalbėjo:

„Artėjant Kovo 11-jai, žurnalas „Veidas“ korespondento paklaustas istorikas Alfredas Bumblauskas, Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto dekanas, neseniai pripažintas tarptautiniu mastu už didelį indėlį lietuvių ir lenkų tautų bendradarbiavimui, štai kaip atsiliepė apie lietuvių nacionalizmo apraiškas: „Mūsų, istorikų, nuomone valstybei reikia švęsti tris dienas per metus – Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją ir Liepos 6-ąją. Tos rimtos, iškilmingos šventės visai nedominia jaunimo, ir aš mūsų fakultete jau kurį laiką tokių graudulingų minėjimų nerengiu“.

Šalia šio didelio metinio festivalio, kuris tęsiasi net keturias dienas ir sutraukia tūkstančius lankytojų, nuo jo pradžios lankėsi arti 45,000 moksleivių; juos atveža autobusais iš įvairių mokyklų. Organizatoriai dar surengia ir St. Petersburgo miesto Tautų parodą ir rudens Derliaus festivalį. Ši organizacija, kurią vietiniai vadina SPIFFS (St. Petersburg International Folk Fair Society), gal yra vienintelė Amerikoje, kuri suveža tiek daug moksleivių, kad jie pamatytų ir susipažintų su kitų kraštų papročiais, kalba ir kultūra, nusipirkę šių kraštų suvenyrus ir parsinešę namo informacijos lankstinukus apie šiuos kraštus.

Šiais metais St. Petersburgo lietuvių klubo valdyba paprašė „Audros“ šokėjų, kad jie atliktų meninę programą. „Audros“ šokėjai pasirodė su penkiais šokiais programos metu pašokdami „Kepurnę“, „Klumpakojį“, „Kalatinį“, „Lenciugelį“ ir „Blezingelę“. Pasirodė gražiais spalvingais tautiniais drabužiais ir įdomiomis šokių figūromis, jie sušilaukė daug katūčių. O, kultūros paviljonas dar praturtintas ir Gintaro Karoso išstatytais medžio drožiniais, keramika, įvairiomis prekėmis – nuo juostų, knygų, staltiesių, gintaro ir įvairių suvenyrų. Šis paviljonas ne tik gražiai atrodo, bet nuolat buvo apsupty dalyvių ir žiūrovų, kurie viskuo domėjosi, pirkė, klausinėjo apie Lietuvą. Deja, šiais metais jau nebuvo lietuviško maisto paviljono. Jau 26 metai kaip lietuvių dalyviai šiam Tarptautiniame festivalyje. Tikime, kad lietuvių klubas su „Audros“ šokėjais ir toliau tęs šį reikšmingą darbą, garsinti Lietuvą, jos kultūrą ir papročius.

Linkime „Audros“ šokėjams ir toliau šokti, nes jų jau vėl laukia naujas pasirodymas – tai išleistuvės „Ziemos paukščiai“, grįžtančių į šiaurę. Atėję ir sėkmės „Audros“ šokėjams!

Elvyra Vodopalienė

„Audros“ šokėjai St. Petersburgo Tarptautiniame festivalyje š.m. kovo 10 d. stebi kitų grupių atliekamas programas. Iš k. Aldona Česnaite, Rita Robertson, Loretta Kynienė, vadovė Dalia Adomaitienė, Vytas Mažeika, Elytė Radvilienė, Dana Mažeikienė, Liuda Petkienė, Antanas Adomaitis, J. Petkas ir Aurelija Robertson.

Nuotr. Elvyros Vodopalienės

Tokio kelio atgal nėra ir net kalbos apie tai negali būti.

Neužmirškime, jog mūsų didysis kaimynas, nuo kurio mes tiek daug kentėjome, dar ir šiandien, nors ir pats labai sužeistas, nenuleidžia akių nuo mūsų krašto. Visai neseniai Rusijos Taryba užsienio ir saugumo politikos reikalams išleido dokumentą, pavadintą „Rusijos interesai šiaurės Europoje“, kuriame rašoma, jog 80 procentų gyventojų Rytų Europoje nemano, kad Rusija kelia karinį pavojų, tuo suteikiant Rusijos užsienio politikai vietos praplėsti savo įtaką šiaurės rytų kryptimi. Tikiau, kad Lietuvoje tokia apklausa, jei ir buvo vykdyta, tikrai nerado tokio pritarimo.

Pagrindinis kalbėtojas buvo plk. Romas Kilikauskas, buvęs LR krašto apsaugos viceministras. Jis, pasveikinęs Nepriklausomybės atkūrimo šventę, prisiminė, kad prieš 11 metų viename Vašingtono laikraštyje rašė pranešimą „Lithuania is Free“. Sakė, tą dieną visada prisimsimasis. Kova už nepriklausomybę ir laisvę, prasidėjusi seniai, vis dar nesibaigia. Tūkstančiai partizanų paaugko gyvybes, siekdami laisvės. Kovo 11 d. buvo šios kovos kulminacinis taškas, kada drąsus signatarai pasirašė Nepriklausomybės atstatymo aktą.

Kariuomenės atkūrimas prasidėjo 1996 m., kai valstybės biudžetas nuo 0.6 proc. pakilo iki beveik 2 proc. šiais metais. Tėvynės sąjunga ir Krikščionys demokratai sudarė sąlygas lietuviams karininkams iš Vakarų darbuotis Lietuvoje: gen. J. Kronkaitis, plk. A. Garsys, plk. R. Kilikauskas. Šiuo metu Lietuva pirmą kartą tarp devynių NATO kandidatų.

Kova dėl Nepriklausomybės vyksta toliau. Maskva skleidžia propagandą, kad NATO Lietuvai yra per brangu. Iš tikrųjų įsijungimas nieko nekainuoja, tik reikia apsirūpinti NATO nustatytais standartais ginklais ir prisitaikyti prie kitų reikalavimų. 1999 m. kiekvienas lietuvis išleido krašto gynybai 116 Lt., o už degtinę 700 Lt.

Šiandienai mintis, kad Lietuvai šiuo metu pavojus negresia. Bet ieškoti sąjungininkų, kai jau pavojus čia pat – per vėlu. Sako, Lietuvos į NATO nepriims, tai kam dar stengtis. Anksčiau ar vėliau būsimie priimti, todėl turime jau dabar stengtis.

Kiti siūlo Lietuvai paskelbti neutralitetą. Tačiau neutralitetas yra brangiausias variantas. Šveicarijai, Švedijai neutralitetas labai brangiai kainuoja.

Maskvos propagandai reikia pasipriešinti. Visos pastangos turi būti telkiamos Lietuvos paramai. Būtent, remti JAV LB pastangas dėl Lietuvos narystės į NATO. Rašyti tuo reikalu laiškus JAV senatoriams, Kongreso nariams, prezidentui. Stengtis padėti Lietuvai ekonomiškai, užuot leidus

atostogas Meksikoj, Kanadoj ar kitur, važiuoti į Lietuvą. Turime padėti Lietuvos jaunimui, kuris yra mūsų ateitis. L. Avizonienė ir aš (R. Kilikauskas) remiame Sibiro tremtinių vaikų Vilniaus internatą „Lietuvos namai“. Lietuvoje gyvena daug dorų, gerų žmonių, kurie rizikavo savo gyvybėmis dėl Lietuvos laisvės. Bet turime ignoruoti tokius kaip Rolandas Pavilionis, JAV lietuvių išvadines pardsi daveles, dvigubomis prostitutėmis. Taip pat ir tokius kaip Štusauskas ir Veselka.

Plk. R. Kilikauskas baigė savo kalbą Napoleono posakiu, kuris Lietuvai labai tinka: „Valstybė, kuri nenori maitinti savo kariuomenės, maitins svetimą“.

Po oficialios dalies meninė programą atliko „Spindulio“ jaunimo ansamblis, vadovaujamas Danguolės Varnienės ir muziko Viktoro Ralio. Jaunimas padainavo keletą dainelių ir atliko keletą šokių, užbaigdamas „Gyvataru“. Programa baigta Lietuvos himnu, kuri sugiedojo visi šventės dalyviai. Tada prasidėjo vaizs su vynu ir kava.

Šventę surengė Tėvynės sąjungos rėmėjai, kuriems vadovauja Albinas Markevičius. Jis visiems atsilankiusiems padėkojo. Dar ilgai susirinkusieji salėje dainavo „Zemėj Lietuvos ažuolai žalios“ ir kitas patriotines dainas.

Ignas Medziukas

DETROIT, MI

SĖKMINGOS
REKOLEKCIJOS

Šv. Antano bažnyčioje, Detroit, kovo 29-balandžio 1 d. rekolekijas vedė kunigas pranciškonas, Kryžių kalno vienuolyno viršininkas, tėvas Paulius Dainius Vaineikis. Jis minėtomis dienomis aukėjo šv. Mišias ir sakė jautrius bei įdomius pamokslus. Po Mišių sekmdienį, balandžio 1 d., kun. Vaineikis pabandė savo parapijiečiams parapijos sveitintinėje. Parapijiečiai ir svečiai turėjo gerą progą geriau su tėvu Vaineikiu susipažinti. Šv. Antano parapijos klebonas, kun. Alfonsas Babonas savo ir visų parapijiečių vardu dėkoja gerbiama kun. tėvui Pauliui Dainiui Vaineikiui už atsilankymą, suteikimą dvasiinio džiaugsmo ir atgaivos, kvietimo į atgailą ruošiantis šv. Velykų šventėms. Linkime tėvui Vaineikiui geriausios sėkmės ateityje.

Regina Juškaitė
Švobienė

CINCINNATI, OH

NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ

Š.m. vasario 25 dieną, Cincinnati lietuviai susirinko paminti ir švęsti Lietuvos Respublikos atstatymo ir nepriklausomybės atgavimo dienas.

Susirinkome Ritos Gecaitės ir Roger Thoney kvietę jų gyvenvietės svečių salėje.

Šventę pradėjome JAV ir Lietuvos himnais, kuriuos akompanavo Ed. Pultinas. Minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo skyriaus pirmininkas dr. Leonas Grinius.

Antras kalbėtojas buvo Horstas Žibas. Jis apsvairstė Lietuvos ekonominę padėtį ir jos vystymosi kryptį per dešimt nepriklausomybės metų. Kalbėtojo nuomone, dar reikės kokių penkių metų, kol Lietuva pradės ekonomiškai stiprėti. Tam atsiekti reikės Lietuvos žmonių pasiryžimo bei sveiko proto. Taip pat reikės gerų įstatymų, stiprios teisėtvarkos ir tarpusavio supratimo, kad visi privalo prisidėti prie valstybės ekonomijos atstatymo.

Po to, Ed. Pultinas pasidalino mintimis apie tai, ką jam, antros kartos amerikiečiui, reiškia Lietuvos nepriklausomybę. Ta proga vertėtų paminti, kad nors E. Pultinui lietuvių kalba nėra labai lengva, jo angliškai tarti žodžiai buvo jaudinantys ir aiškiai išreiškė Lietuvos svarbą visiems mūsų bendruomenės nariams.

Paminint Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dešimtmetį, L. Grinius kalbėjo apie 1991 m. liepos mėnesio žudynes Medininkų pasienio punkte, ta proga trumpai parodant ištraukas iš Lietuvoje susuktos vaizdajuostės.

Po oficialios dalies vyko vaizs ir susipažinimas su svečiais. Visi skirstėsi pakilia nuotaika.

J. V.

LONDONAS,
DIDŽ. BRITANIJAVIKTORIJAI
PUIDOKIENEI
POPIEŽIAUS
APDOVANOJIMAS

Praėjusiais metais Viktorija Puidokienė šventė savo lietuviškos veiklos 70-metį. Būdamas septynerių metų pradėjo giedoti tuometiniame Šv. Kazimiero parapijos vaikų chore ir šiandien tebegieda jau ne vaiku, o parapijos chore. Ji yra mėgėja dainuoti. Šiandien ji dar dalyvauja angliu moterų chore „Globe Town“. Per tą 70-metį yra buvusi įvairiose organizacijų valdybose ir joms vadovavusi.

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II, įvertindamas Viktorijos Puidokienės 70 metų veiklą lietuvių Šv. Kazimiero parapijai, jos šventovei, lietuviškai Londono bendruomenei, ją apdovanojo Insignia Pro Ecclesia et Pontifice.

Parapijos klebonas kun. Petras Tverjonas per Kalėdų Bernelių Mišias V. Puidokienei įteikė šį žymenį akivaizdoje šventovę sausakimšai pripildžiusių žmonių. Nuskambėjo „Valio, valio“ ir „Ilgiausių metų“.

A. † A.

BRONIUI MAURUČIUI

mirus, jo seserims ANELAI STEPANAUSKIENEI, ALDONAI RAUGALIENEI, broliui dr. VYTAUTUI MAURUČIUI, jų šeimoms ir giminėms reiškiamė gilia užuojautą.

Janina ir Vacys Mitkai

Irena Lukauskienė

Jadvyga Traškienė

LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ

Garsiai skambėjusi paskutiniaisiais metais savo dideliais skandalais ir nesugyvenimu valdybose, šiais metais jau nebepajėgė surengti Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą.

Naujieji ateiviai iš Lietuvos Sporto ir socialinio klubo patalpose surengė santūrų š.m. vasario 17 d. Nepriklausomybės šventės minėjimą su labai trumpa programa, kurioje buvo prisiminta aukos už laisvę 1918-1920 metų ir sausio 13-tosios Vilniuje pagerbiant tylos 2 minutėmis. Kovoje prašytas už laisvę kraujas šaukia atgimti tautą iš naujo. Visi esame sesės ir broliai, Dievas mums liepė saugoti vienas kitą, kaip savo akį. Čia mes, esantieji Anglijoje, turime pareigą būti vienybėje, vienas kitam padėti... Taip kalbėjo minėjime rengėjų vardu Ona Dobrovolskienė. Tautos himnas, visi susikabinę rankomis ir su ašaromis skruostuose sugiedojo „Lietuva brangi“, „Zemėj Lietuvos ažuolai žalios“...

Po to, prie lietuviško disko ir muzikos vyko šokiai ir dainos. Laisvės atgavimas yra džiaugsmo šventė. Pobūvyje dalyvavo arti 150 žmonių.

Vasario 18 dieną Šv. Kazimiero šventovėje kun. Petras Tverjonas aukėjo šv. Mišias už Lietuvą. Mišias užprašė DBLS.

Stasys Kasparas

PARYŽIUJE VEIKIA
LIETUVIŲ MOKYKLĖLĖ

Paryžiuje pradėjo veiklą Prancūzijos lietuvių bendruomenės mokyklėlė, įkurta Prancūzijos lietuvių bendruomenės pirmininkės Ingos Januitytės-Lanchas iniciatyva. Su lietuvišką ir mišrių šeimų vaikais dirba mokytojos Giedrė Bernotaitė ir Inga Varenikaitė. Abi jos baigusios Vilniaus Pedagoginį universitetą ir dabar tobulinasi Paryžiuje. Užsiėmimai lietuviškoje mokyklėlėje kol kas vyksta kartą per mėnesį, tačiau ateityje ketinama juos rengti dažniau, kitų šalių pavyzdžiu – kiekvieną savaitę.

Prancūzijos lietuvių bendruomenė gyvuoja 54 metus. Dabartinė jos pirmininkė, fi-

lologė iš Vilniaus Inga Januitytė-Lanchas Prancūzijoje apsigyveno prieš dešimt metų. Yra ištėkėjusi už prancūzų, augina du sūnus. Kartu su bendraminčiais ji pradėjo leisti laikraštuką – biuletenį „Žinios“, kuriame galima rasti informacijos ne tik apie lietuvių bendruomenės veiklą, bet ir pasakojimų apie lietuvių ryšius su šia šalimi praeityje.

Senosios kartos atstovų Prancūzijos lietuvių bendruomenėje likę nedaug, teigia Inga Januitytė-Lanchas. Plūsta naujoji imigrantų banga. Atvažiuoja muzikai, dailininkai, aktoriai, filologai, sportininkai, biologai, fizikai, informatikai, matematikai, teisininkai, ekonomistai. Pastaruoju metu pagausėjo merginų, atvykusių pagal sutartis dirbti auklėmis ir mokyti prancūzų kalbos. Susirasti darbą užsieniečiui, atvykusiam be išankstinio kontrakto – neįmanoma. Butą išsinuomoti atvykėliui taip pat nėra lengva: reikia turėti atitinkamą sumą banke arba rasti žmogų, kuris atvykėliui garantuotų nuomos mokescio mokėjimą.

Tikslius Prancūzijos lietuvių bendruomenės narių skaičius nėra žinomas, nes registracija nėra privaloma. Bendruomenės sąrašuose yra apie 400 adresų, kuriais siunčiama visa informacija. Į kasmenesinius bendruomenės susitikimus surenka apie 80 žmonių. Pagrindinė bendruomenės veiklos idėja – išsaugoti lietuviųbę, rūpintis, kad nenuaustu vaikais, teigia Inga Januitytė-Lanchas. (Elta)

LIETUVIŠKOS
INTERNETO NAUJIENOS

http://rasyk.kitoks.lt

Šiame puslapyje skelbiama paprastų lietuvių kūrėjų, kurių gali pasiskaityti ir įvertinti visi. Svetainė skirta žmonėms, turintiems savos kūrybos ir norintiems ją parodyti kitiems arba žmonėms, mėgstantiems paskaitinėti, mėgstantiems tam tikros temos kūrinus.

http://www.consumerreports.org/news/AutoHub/Reports/index.html

Kokios mašinos šiuo metu yra geriausios pasaulyje? Kaip išgyti automobilį, kad tavęs neapmautų?

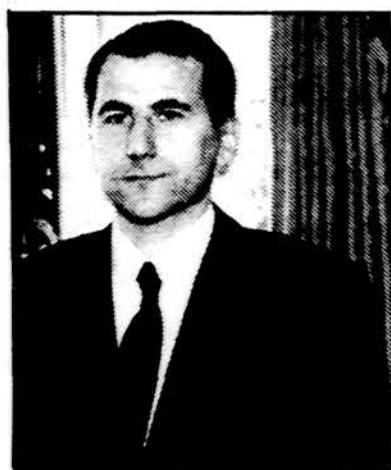

St. Petersburg, FL, Lietuvių klubo valdybai š.m. sausio 14 d. pasikeitus, naujai išrinkta pirmininkė L. Kynienė sveikina So. Bostono Lietuvių Amerikos Piliečių klubo pirm. J. Austras. Dešinėje – buvęs pirm. Albinas Karnius.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ziono evangelikų liuteronų parapijos šventinės pamaldos vyks: Didįjį Ketvirtadienį – 7 val.v., Didįjį Penktadienį – 4 val.p.p. lietuvių kalba, 6:30 val.v. – Tenebrae (Tamsos pamaldos), Velykų rytą – 6:30 val.r. – Prisikėlimo pamaldos ir po jų – velykiniai pusryčiai bei 11 val.r. pamaldos lietuvių kalba.

Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas atvyks į Čikagą penktadienį, balandžio 27 d. Miesto centre tą pačią dieną, 11:30 v. ryte, jis kalbės NATO klausimais. Pietūs vyks Chicago Athletic Association, 12 S. Michigan Ave, Chicago. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Vietas galima rezervuoti, paskambinant Amerikos Lietuvių tarybai, tel. 773-735-6677, faksu – 773-735-4946 arba elektroniniu paštu – ALTcenter@aol.com

Lietuvos ambasadorius JAV-se Vygaudas Ušackas

Jau girdime, kad „Meilės eliksyras“ paragauti atvyks ta mūsų tautiečiai ir iš gerokai tolimesnių vietovių. Jų tarpe – Lietuvos ambasadorius JAV-se Vygaudas Ušackas. O vietiniai lietuviai nekantariai laukia balandžio 29 d., kai 3 val. p.p. Morton gimnazijos auditorijoje prasiskleis raudono aksomo uždanga su „rutos šakele“ (tam vienam kartui „prilipinta“) ir galės pasidžiaugti dar vienu Čikagos Lietuvių operos triumfu – nauju spektakliu. Bilietai gaunami „Seklyčioje“ kasdien darbo valandomis, sekmadieniais – Lemonte, Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčios koridoriuje.

Jaunimo centras visus kviečia į Pavasario mugę, kuri vyks balandžio 21-22 d. – šeštadienį ir sekmadienį. Čia galėsite įsigyti įvairių medžio, lino, gintaro, metalo lietuviškų dirbinių, skaniai pavalgyti, pasilinksinti, o vaikučiams ruošiamas, ypač jiems įdomių, pramogų. Pirkėjams nieko nereikia, tik atvykti ir maloniai praleisti laiką, norintys mugėje ką nors pardavinėti, turi užsisakyti stalus, skambinant tel. 773-778-7500. Ruošia Jaunimo centro vadovybė.

Poetė, vertėja Zenta Tensionaitė-Hellemans mirė 2001 m. kovo 15 d. Belgijoje, kur ji gyveno nuo II Pasaulinio karo pabaigos. Gimusi 1925 m. sausio 10 d. Plungės rajone. Išleido keletą eilėraščių rinkinių. Priklausė Lietuvos rašytojų draugijai.

Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo šventės Mišios Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL, bus 6:30 val. r. Kviečiami dalyvauti visi lietuviai, ypač gyvenantys vakariniuose priemiesčiuose. Šv. Antano bažnyčia šįmet švenčia 75 metų sukaktį. Ją pašventino palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Bažnyčios adresas: 1500 S. 50 Avenue, Cicero.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, balandžio 18 d., trečiadienį, 2 val. p.p., bus rodoma vaizdajuostė „XI Lietuvių tautinių šokių šventė“, vykusi Kanadoje 2000 metais. Ne visi turėjome progos šventėje dalyvauti, tai dabar galėsime pasidžiaugti šių iškilmių nuotakomis. Visi maloniai kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Lietuvių fondas praneša, kad vis dažniau spaudoje užtikdami pareiškimai apie fondo šiemet paskirtą įvairiems projektams paramą yra netikslūs. Visi laiku gauti prašymai yra registruojami, dauginami ir ruošiami LF pelno skirstymo komisijos nariams. Visi prašymai bus kartu svarstomi. Komisijai padarius nutarimus, paskirstymas turės būti Lietuvių fondo tarybos patvirtintas ir tik tuomet bus pranešta paramos prašiusioms organizacijoms/asmenims bei visuomenei. Tai įvyks ne anksčiau, kaip birželio mėnesio gale.

Fotografijos paroda „Lietuviškos vestuvės“, kurios autoriai Laima Geležiūtė ir Jonas Daniūnas, iki balandžio 30 d. veiks Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Kas dar nematėte, kviečiame pamatyti!

Didįjį penktadienį, balandžio 13 d., „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuvė nedirbs. Dienraštis su šeštadieniniu priedu (vėlykinis numeris) išleidžiamas ketvirtadienį, balandžio 12 d. Visas „Draugas“ į darbą grįžta pirmadienį, balandžio 16 d.

„Dainavos“ ansamblio vyrų oktetas nuoširdžiai visus kviečia į jo ruošiamą dainų vakaronę, kuri įvyks gegužės 11 d., penktadienį, 8 val. vak., Pasaulio lietuvių centre, Lietuvių dailės muziejaus patalpose. Visi kviečiami pasidžiaugti gražiomis lietuviškomis dainomis, pasivaišinti ir pabendrauti.

„Studium“ ansamblis iš Šiaulių balandžio 8 d., Verbų sekmadienį, koncertuoja bažnyčioje, o po Mišių – susirinkusius parapijos saleje tautiečius pralinksmina.

JAV LB LEMONTO APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

2001 m. balandžio 1 dieną, PL centre, Lemonte, įvyko metinis JAV LB narių susirinkimas. Pradžioje salė buvo beveik pilnutėlė, bet tik tuoj, kai sužinojo, kad čia vyks susirinkimas, kaip mat vienas po kito ėmė kilti ir saleje bepaliko tik jaučią tam pareigą ir atsakomybę žmones.

Vietoje JAV valstybinio himno JAV LB Vidurio krašto apylinkės pirm. B. Vindašienė pakvietė visus atsistoti ir duoti pasizadėjimą JAV valstybinei vėliavai. G. Kazėnas buvo pakviestas sugiedoti Lietuvos valstybinį himną.

Susirinkimą atidarė JAV LB pirmininkas R. Kronas. Jis paprašė Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijos kapelioną A. Palioką sukalbėti maldą.

Kun. A. Paliokas prašė Dievo pasirūpinti tautų mažumomis, jų kultūra bei indentitetu, padėti lietuvių mylinčiams laikytis draugėje ir vienybėje, pašaukti į lietuvių bendruomenės būrį visus, dar jai nepriklausančius ir uždegti dar didesniam entuziazmui bei energijai, kad mes galėtume perduoti ateinančioms kartoms išsaugotą lietuvių vėliavą.

Pirmininkas supažindino su metinio susirinkimo darbotvarka, kuri buvo priimta be pataisymų. Į prezidiumą pakviesti: JAV LB Vidurio krašto apylinkės pirm. B. Vindašienė, sekretoriauti – N. Nausėdienė ir JAV LB Lemonto apylinkės socialinio sk. vedėjas G. Kazėnas.

Praėjusių metų metinio susirinkimo protokolą skaitė JAV LB Lemonto apylinkės valdybos sekretorė N. Nausėdienė. Jis buvo priimtas be pataisymų. Kai kam jis pasirodė per ilgas, tad ateityje gal reiktų skaityti tik pagrindines mintis.

Pirmininkas R. Kronas peržvelgė Lemonto LB valdybos per metus atliktus darbus. Jis sakė, kad vasaros gegužinė praėjo labai gerai, su pasisekimu. Taip pat gerai praėjo ir iškilmingi Lemonto LB valdybos suruošti pietūs su didžiąja loterija. Iš surinktų pajamų valdyba gali skirti aukas kitoms organizacijoms. Dėl padidėjusių kainų valdyba nusprendė suruošti Vasario 16-tos minėjimą tikrai su pyragaičiais ir kavute. Atrodo, kad tai žmonių neatbaidė ir salė buvo pilnutėlė. Programoje labai gerai pasirodė J. Matulaičio Misijos choras, vadovaujamas B. Mockienės, kurios dėka šis choras išaugo į puikų muzikinį vienetą. Taip pat pirm. išreiškė padėką „Geležinio vilko“ būrelio mokytojai G. Sturonienėi, kurios paruošti mokiniai gražiai pasirodė šiame minėjime. Jis išreiškė nusivylimą skautų ir ateitininkų organizacijomis, kurių atstovai, nors ir buvo pasižadėję dalyvauti, bet neatvyko ir net dėl to neatsiprašė. Šių ir ateinančių metų darbo veiklos kalendorius jau parengtas: rugpjūčio 19 dieną – gegužinė; lapkričio 4 dieną – iškilmingi metiniai pietūs su loterija; 2002 m. vasario 17 d. – Vasario 16-tosios minėjimas.

Dėl šių renginių jau susitarė su PL centro vadovybe. Pirmininkas pranešė, kad Lemonto LB valdyba baigia savo dviejų metų kadenciją. Visų valdybos narių vardu jis padėkojo renginių vadovams Alicijai ir Alfredui Mikučauskams. Jie valdyboje išbuvo net tris kadencijas ir daug darbo įdėjo ruošiant iškilmingus pietus, gegužines, kavutes. Pirmininkas jiems įteikė po dekoratyvinę lietuvišką šaukštą su padėkos įrašais.

Socialinių reikalų sk. vedėjas G. Kazėnas savo kalboje sakė, kad jo skyriaus veikla nepasikeis ir šiais metais – užmojai ir siekiai išlieka tie patys. Atskirai norėjo padėkoti LF (už suteiktą finansinę paramą), taip pat Lemonto LB bendruomenės valdybai. Išreikšta padėka visiems bendruomenės nariams, kurie Vasario 16-tosios proga skyriui suaukojo 1,108 dol. Šiuo metu G. Kazėnas, Br. Nainienė ir K. Ječius svarsto galimybes kiekvieną sekmadienį po šv. Mišių ruošti pietus „Bočių meneje“. Jų manymu, gal žmonės pasiliktų papietauti ir pabendrauti. Ieškoma visokių būdų, kaip galima daugiau pasitarnauti saviems parapijiečiams. Yra prityrusi vireja, ji apsiimtų šeimininkauti, tik reiktų gauti visų žmonių pri-

„Dainavos“ vyrų oktetas. Iš kairės: Tadas Stropus, Aras Norvilas, Audrius Polikaitis, Marius Tijonėlis, Liudas Landsbergis, Darius Polikaitis (vadovas), Marius Polikaitis, Kastytis Šoliūnas. Nuotr. R. Polikaitytės

avo Nekalto M. Marijos Prasidėjimo
ino smagiomis dainomis.

Jono Kuprio nuotrauka

tarimą. Jau užsakytas autobusas, kuriuo galės pasinaudoti važiuojantys į lietuvių statomą operą „Meilės eliksyras“. Jau galima užsisakyti vietas autobuse. Socialinis sk. nuolat ruošia įvairias išvykas į įžymesnes vietas, koncertus, teatrus. Į Verdi „Rekviem“ bilietai jau parduoti. Neseniai G. Kazėnas lankėsi Lietuvoje, šios kelionės bilieto kainą padengė Lemonto LB valdyba, nes jis važiavo gauti Lietuvoje naujų dokumentinių ir meninių filmų. Kelionė jam pasisekė, jis susitarė su Lietuvos filmų leidėjais, kurie jam ir ateityje siųs naujausius filmus. Dabar jis kiekvieną penktadienio popietę rodo įvairius filmus, o norintieji gali juos išsinuomotuoti arba už 20 dol. nusipirkti.

JAV LB Vidurio Vakarų krašto apygardos pirm. B. Vindašienė papasakojo apie savo valdybos veiklą. Ji sakė, kad 2000 m. Vidurio Vakarų apygardoje buvo išrinkti 12 JAV LB 16-tos Tarybos narių, iš kurių 6 įeina į 16-tos Tarybos prezidiumą.

JAV LB 16-tos Tarybos sesijoje, įvykusioje Hartford CT, buvo išrinktas JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys, kuris sudarė Krašto valdybą iš 15 asmenų.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos metinis suvažiavimas įvyks balandžio 28 dieną „Botių menėje“, nuo 9 v. ryto iki 12:30 val. Po pietų pertraukos — nuo 1 val. iki 6:30 val. vakaro — pasisakys 3-jų apygardų, t.y., Vidurio Vakarų, Michigano ir Ohio atstovai, kuriems vadovaus Krašto valdybos vicepirmininkas dr. Romualdas Kriaučiūnas.

Sekmadienį, balandžio 29 d., po pamaldų, t.y. nuo 12:00 iki 1:00 val., bus perskaitytas svarbus pranešimas dėl NATO, kurį padarys pranešėjas iš Washington, D.C.

JAV LB 16-os Tarybos sesija įvyks spalio 12-13 d. Čikagoje.

JAV Lemonto LB išdininkas A. Urbutis pranešė apie izdo reikalus.

Revizijos komisijos pranešimą skaitė St. Dziugas. Revizijos komisija, kurios sudėtyje buvo: St. Dziugas, V. Jasinevičius ir A. Karaliūnas, balandžio 26 d. patikrino Lemonto LB vedamas apyskaitos knygas ir rado jas vedamas tvarkingai. Kasos knygos tvarkingai ir pavyzdinčiai tvarkomos išdininko A. Urbutio. Visi pinigai laikomi S. Holland banke. Revizijos komisija siūlo susirinkimui apyskaitą priimti ir išdininkui A. Urbutiui už darbą padėkoti.

Revizijos komisija, patikrinus socialinio sk. apyskaitos knygas, taip pat rado jas tvarkingai vedamas. Šio skyriaus vedama atskaitomybė yra ka-

KAI LIETUVIS NEMOKA LIETUVIŠKAI

Man labai patinka sutikti lietuvių kilmės žmogų, tačiau man labai liūdna, kai išgirstu jį sakant, kad jis yra lietuvis, bet žino tik „Labas“, ir pasiteisinančiai sako: „Oh, sorry I don't speak it“. Tada aš paklausu, ar jis žino Lietuvos istoriją, ar literatūrą? Ir vėl liūdnas atsakymas: „No, sorry“. Pagaliau paklausu, ar jis žino, kur Lietuva? Jis pažiūri į žemėlapi ir atsako: „Oh, well, I know its in Eastern Europe“. Tai ir yra viskas. Ar jis tikras lietuvis? Gal jo tėvai ar protėviai buvo lietuviai, bet jis nėra lietuvis.

Aš tai rašau, nes lankau lituanistinę mokyklą jau dešimt metų. Aš sunkiai dirbu ir stengiuosi sukaupti kiek galima daugiau žinių apie Lietuvą. Lankau lituanistinę mokyklą, nes noriu išmokti būti tikru lietuviu. Žmonės, kurie nieko apie Lietuvą nežino, nėra tikri lietuviai, jų tėvai ir protėviai gal buvo, bet jie nėra.

Šį pavasarį aš baigiu lituanistinę mokyklą, tačiau aš nebaigiu savo lietuviybės darbų. Žinau, kad visados savo darbais ir mintimis būsiu arti Lietuvos.

Aleksas Modestas
„Geležinio Vilko“
pirmininkas

KVIEČIAMI BIBLIOFILAI

Prieš kiek laiko „Drauge“ buvo išspausdinti net du straipsniai apie bibliofilus. Keli bibliotekininkai ir spaudos darbuotojai renka duomenis apie privačias (asmenines) bibliotekas JAV-se pranešimui konferencijos metu Vilniaus universitete š.m. rugsėjo mėn. Ieškomi asmenys, kurie renka lietuviškos tematikos knygas, parašytas bet kuria kalba. Kol kas atsiliepiamas gan geras, bet nutarta anketos grąžinimo datą pratęsti iki balandžio 30 d.. Jeigu kam reikia pagalbos, užpildant anketą, bus stengiamasi asmeniškai arba telefonu tai padaryti. Jeigu kas negavo, bet norėtų anketą gauti, prašoma kreiptis į Dalę Lukienę, 10622 Great Arbor Dr., Potomac, MD 20854; tel. 301-983-0763; e-pašto adresas: lukassinc@aol.com arba skambinkite Ramunei Kubiliūtei tel. 847-869-9686.

R.K.

lendorinė, ji turi būti pateikiama JAV LB Krašto tarybos socialinių reikalų skyriui. Šio skyriaus ataskaitų knygas veda Lilija Kizlaitienė.

Visi pranešimai buvo priimti.

Lemonto LB valdybos pirm. R. Kronas paskelbė rinkimus į naują Lemonto LB valdybą ir revizijos komisiją. Į valdybą buvo pasiūlyti šie nauji kandidatai: Laima Glavinskienė, Leonas Juraitis, N. Nausėdienė, Algirdas Razumas, Genovaitė Razumienė, Kostas Stonkus, Eugenijus Stasiulis, Rimantas Dirvonis ir Modestas Jakaitis. Kadangi nebuvo pasiūlyta naujų kandidatų ir niekas nebalsavo prieš juos, visi ir pasiliko naujoje valdyboje. Ateinančiame Lemonto LB valdybos posėdyje, kuris įvyks balandžio 10-tą dieną, 7 val. vakaro, posėdžių kambaryje, nauji valdybos nariai pasiskirstys pareigomis.

Į Revizijos komisiją naujų kandidatų taip pat nepasiūlyta, tad vėl revizijos komisijoje sutiko pasilikti St. Dziugas, A. Karaliūnas ir V. Jasinevičius.

Metinis Lemonto LB susirinkimas užbaigtas susiėmus rankomis ir sudainavus „Lietuva brangi“.

N. Nausėdienė

PARODAI REIKALINGAS VAIKIŠKAS TAUTINIS KOSTIUMAS

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus ieško lietuviško tautinio kostiumo — jis reikalingas parodai, kuri šį rudenį bus atidaryta Santa Fe mieste esančiame Tarptautinio liaudies meno muziejuje (Museum of International Folk Art). Šio muziejaus tekstilės skyriaus kuratorė kreipėsi į Balzeko muziejų, prašydama parodos laikotarpiui paskolinti lietuvišką vaikišką tautinį kostiumą. Muziejus savo ruožtu kreipiasi į tuos, kurie turi autentišką vaikišką kostiumą ir galėtų jį paskolinti arba padovanoti. Daugiau informacijos teikiama tel. 773-582-6500.

K.V.

Visi užsienio lietuvių tautiniai ansambliai, chorai ir tautinių šokių grupės kviečiami dalyvauti III Pasaulio lietuvių dainų šventėje 2002 m. liepos 4-7 d. Vilniuje. Informaciją teikia muz. Darius Polikaitis, 7318 Ticonderoga Rd., Downers Grove, IL 60516 USA; tel. 630-241-0074; faksas 630-241-0075; e-paštas: ldpolikaitis@att.net

Savanorės, savanoriai — atsiliepkite! „Vaiko vartai į mokslą būrelis“ ieško savanorių, kurie norėtų bent porą mėnesių praleisti Lietuvoje, dirbant po kelias valandas aplėstų vaikų centruose. Skambinti vakarais Birutei Pabedinskienei tel. 630-968-0427.

Skelbimai

• Šv. Velykų proga **Cicero, Berwyn, Riverside lietuviai apsilankykite Berwyn Finer Foods parduotuvėje, esančioje 6323 W. Cermak Rd., Berwyn, IL.** Prašome palyginti delikatesų ir mėsos gaminių kokybę ir kainas! Šiaulių „Rūtos“ šokoladai, marinuoti grybai, kopūstai, daržovių mišrainės iš Lietuvos, latviškos uogienės bei padažai, skanus lietuviškas alus.

• 27 centai skambinant į **Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai.** Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaitavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į **TRANSPORT** atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. **708-386-0556. TRANSPORT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.** (sk.)

x Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukoj: \$100 — Jurgis Bendikas; Kazys ir Genovaitė Trečiokai. \$50 — Jonas ir Anelė Gumbelvičiai; Stasys Baras; \$30 — Viktoras Makiejus; Praurima Murinas. \$25 — Genovaitė Ankus; Edmundas Jasiūnas; dr. Petras ir Stefa Kisieliū; Raimundas ir Danutė Korzonai; Vytautas Musonis. \$20 — Juozas Ališauskas; Alex Blinstrubas; Algis ir Stasė Damijonaičiai; Zigmas ir Virginia Grybinas; Salomėja Idzelis; Irene Krapauskas. \$10 — Estera Alšėnienė; Antanas Andrijonas; A.P. Bagdonas; Petras ir Rita Bernotavičiai; Jonas ir Valerija Juodwalis. Dekojame visiems rėmėjams. „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg, CT., Naperville, IL 60540-7011. (Skelb.)